

SLOVENSKI NAROD.

izhaja vsak dan zvečer, izsimi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za evro-ograke dežele za vse leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znača poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnina se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopn peti vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tisk, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tisk. — Dopisi naj se izvoli frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se bira, govorijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Voltv na Goriškem.

Deželnozborske volitve, ta važna epizoda v boju za emancipacijo slovenskega naroda od duhovniškega gospodstva na Goriškem, so končane. Izid je tak, da smo z najboljšimi nadnjami gledati v prihodnost. Prvič je nastopila napredna narodna stranka pri volitvah v dež. zbor samostojno in reducirala klerikalno stranko na pet mandatov, torej na polovico mandatov, ki jih imajo goriški Slovenci. To je uspeh, s katerim je napredna stranka lahko zadovoljna, četudi dva veleposestniška poslanca ne spadata prav za prav k njej, nego stojita nekako nad strankama. In ta uspeh je toliko bolj uvaževati, ker so goriški klerikalci v političnem boju rabili vsa dopustna in nedopustna sredstva, ker so nastopili prav tako nasilno, tako divje in brezobrazno, kakor klerikalci na Kranjskem in ker se je tudi na Goriškem zlorabljala vera za zmago teh Gregorčičev in Klavžarjev!

Poslanci naprednega mišljenja so potom boja prišli v deželnem zbor in je torej njihova dolžnost, da tudi v deželnem zboru energično in neučasno zastopajo tista načela, katerih zmago pomeni njihova izvolitev.

Glede prihodnjega postopanja na rodnonaprednih poslancev v deželnem zboru goriškem je jeden izmed novih poslancev, namreč gospod dr. Treo, že imel priliko obrazložiti svoje mnenje. Zgodilo se je to v Sežani in smo tudi mi priobčili dotična izvajanja tako, da so našim čitateljem znana in torej lahko izredemo svoje mnenje.

S tem, kar je povedal dr. Treo o namenu boja napredne stranke proti klerikalizmu, se strinjam popolnoma. Boj je naperjen proti politični nadvladadi duhovščine, ne proti veri in ne proti duhovniškemu stanu kot takemu. Kdor kaj drugačja trdi, bije resnici v obraz, in kdor se dela presenečenega, je hinavec. Tudi ne odreka napredna stranka duhovniku pravice, sodelovati v javnem življenju, zahteva pa, da pusti svojo duhovniško avtoriteto v cerkvi, da nastopa kot

državljan, ne kot duhovnik in zlasti da vse svoje delovanje ureja strogo po narodnih načelih, ne po načelih, ki mu jih narekuje klerikalizem. Da je tacih duhovnikov na Slovenskem le še malo, tudi v Istri, tega so krive tiste višje moći, ki so se odvrnile od narodnega programa in ki hočejo narodno življenje v Slovencih zatrepi s klerikalizmom.

Glede izjave g. dr. Treota o taktičnem postopanju naprednonarodnih poslancev v drž. zboru pa moramo reči, da v njej nekaj pogrešamo. Pritrjujemo, da je poštena zveza z laško stranko v sedanjih razmerah nemogoča in pritrjujemo tudi temu, da bodeta obe stranki morali sedeti skupno pri eni mizi in gledati na to, da se bo narodni in gospodarski kruh pravično delil med obe narodnosti. Toda korist Slovencev zahteva tudi, da se varujejo gotovi interesi, katerim so klerikalci skrajno nasproti. V deželnem zboru se pojavljajo včasih vprašanja, pri katerih resnično napredni poslanci ne morejo soglašati s klerikalci, ker spadajo v kompetenco deželnega zebra tudi stvari, pri katerih imajo klerikalci svoje posebne interese. V tem oziru pa govor dr. Treota ne daje nobenega pojasnila.

Po naši sodbi bodo napredni poslanci pri tacih zadevah morali na vsak način samostojno nastopati. To nikakor ne izključuje soglasnega postopanja v narodnih in gospodarskih vprašanjih, ako bo to s klerikalci sploh mogoče, kar z ozirom na postopanje dr. Gregorčiča v bivšem dež. zboru še ni prav gotovo.

Ako pa mislijo napredni poslanci, kar se da tudi sklepati iz besed dr. Treota, na popolno združenje s klerikalci, ako si mislijo delovanje v deželnem zboru tako, da bodo zatajevali vsa tista načela, zaradi katerih je nastal boj, potem se bo pač vsa javnost morala vprašati: čemu se je vodil ves boj, čemu je bilo treba toliko težkih žrtev, če se potem — kapitulira.

V tem oziru se nam govor dr. Treota ne zdi zadosti jasen, vendar upamo, da se ni bati — razočaranja.

Kam plovemo!

(Dopis od Drave.)

I.

Moj zadnji dopis pod gorenjim zaglavjem obudil je, kakor neki dopisnik »Südsteirische Presse« trdi, ne samo neprijeten odmev, nego celo »berechtigtes Kopfschütteln und auch ziemlichen Unwillen« v slovenskih krogih.

Oglasil se je neki branitelj ex-offo, ki skuša zagovarjati postopanje jednega izmed spodnještajerskih poslancev. Ta ex-offo zagovornik pa, če tudi se trudi objektivno pisati, prezre ali zamotri nekaj važnih momentov, kateri naj se tukaj obravljajo. Da taktika naših spodnještajerskih voditeljev, ki imajo grozno rahle živce, ni povsem brez opravičenih ugovorov, dokazal je shod zaupnih mož v Mariboru meseca avgusta 1901. Tam so se pojavila nasprotja, katera so se nanašala izključno le na takto. Glede načel ni bilo nasprotja ali resnega ugovora. Toda iz taktičnega nasprotja nastane lahko politično in ekonomično nasprotje; iz tega pa načelno nasprotje. Osebna poštenost vsakega izmed naših poslancev ni prepirla. Če se je pa, recimo, v zadevi pesničke uravnave pričakovalo, da dotični državni poslanec povdarda tudi lenivo in brezbrizno postopanje deželnega zebra v tej zadevi, je to povsem naravno in umeveno; saj »Štajerc« sam očita našim poslancem, da radi tega nič ne dosežejo, ker premašo zaropočajo. »Štajerc« v tem oziru ni pretiraval.

G. Ornigu in njegovim somišljenikom ni treba ropotati, če kaj dosežejo. Njemu treba le dvorljivega poklona in prijazne besede, pa je zadost; hitro se mu dovoli deželna gimnazija, dekliška šola itd. Naši poslanci s takim diplomatičnim, rahlim, dvorljivim postopanjem ničesar ne dosežejo. S tem, da so naši poslanci že večkrat vladu opozorili na krivično postopanje deželnega zebra proti Slovencem, je bore malo doseženo. Vlada rada pozabi. Treba je pri vsaki priliki udariti na isto struno in zaupiti kakor rimski Kato svoj: Ceterum censeo.

Če dopisnik misli, da je dotični državni poslanec bolje ravnal, da z ozirom na stvar ni primesil nobene »zadevi nekoristne politične pointe«, je to njegovo subjektivno mnenje. Mi sodimo tako, da je naš sistem tak, da g. Ornig et cons. dosežejo vse »brez politične pointe«, dočim mi s »stvarnim utemeljevanjem« ostanemo navadno pri vratih ali v zapečku. Veselili bi se, če se v tem slučaju motimo. Qui viora, verrá.

Ex-offo zagovorniku dotičnega državnega poslanca ni prav, da se je »Kritikus« dotaknil nekih nedostatkov pri okrajnem sodišču v Ptiju; on misli, da je članek »Kam plovemo« precej prepozno prišel. Oti ljuba, kratka, skromna dušica! Mi mislimo, da se mora krivično, pristransko, nepostavno postopanje javnih uradnikov kolikor mogoče pogostoma ožigosati in pribiti.

Du solist es dreimal sagen — pravi Faust. Če mi kako krivico trikrat razdejemo, še smo navadno zmiraj prazno slamo mlatili. Nikjer ni slutiti odpomoči ali izpremembe.

A nekaj drugega je, kar zasluži prevdarek in resno uvaženje. Pri nas se prakticira sedaj neka napačna sramežljivost, neka strahopetnost posebne vrste, ki bode znabiti imela pogubne nasledke. Vsakdo, kdor je naročnik »Slovenskega Naroda«, ali kdor v ta list kaj piše, ker z ozirom na tiskovne razmere v Mariboru in v Celju, drugam pisati ne more, je v gotovih slojevih in krogih že »liberalec«, »brezverec« itd. Gospôda, ne varajte sebe, ne varajte drugih! Tisti, ki ne zna ali noče razločevati in se natanko poučiti, je prvi in pravi grobokop štajerske sloge. Hvala Bogu, da eksistira »Slovenski Narod«, in da je še voljan članke od nas vsprejemati. Žalost in škoda nam, če »Slovenski Narod« ne bi hotel več naših pritožb tiskati. Sicer pa opozorimo navedenega državnega poslanca in njegovega branitelja na uvodni članek v »Slovenskem Narodu« z dne 20. novembra 1901 pod zaglavjem »Štajerske razmere« iz ptujske okolice. Ta članek ne izhaja iz peresa, koje je pisalo »Kam plovemo«; a tendenca in smer obeh člankov

LISTEK.

Zoper samobeležnik!

(Pritožba.)

Nerad in le vsled skrajne sile vzel sem pero v roke, a oziri na javni blagor mi niso dali več miru, in naj gredo torej sledče vrstice v svet!

Neveč najnovejšemu pravopisu, dal sem jih poprej prečitati veljavnemu, že večkrat natisnjenu književniku, ki je, popolnivši jih z dvema klicajema in jednim pomicljajem, izjavil, da so v tem pogledu godne za tisk; pripomnil je še, da je oženjen, srečno oženjen in oče dveh ali treh otrok, in da iz ozirov na to svojo družinico ne more čisto zastonj delati; izpel je torej na moj račun dva litrčka rebule, kar me je stalo štiri krajcarje manj nego dve kroni. Naj bo! Ni mi žal ne truda ne stroškov in želim le, da oni krogli, v katerih področje spada le ta zadeva, in ki imajo moč v rokah, resno, njihovi važnosti primerno in hkratu blago hotno uvažujejo sledeče vrstice in potem ukrenejo, kar je treba.

Gre se za vremensko hišico!

Bila je predmet že pogostim pričetbam.

Ne tajim, da se je že mnogo storilo v njen prilog. Ali ji ni dal pomeriti zavedni naš magistrat lične dratene suknjice, da jo varuje napadov onih neznanih zlikovcev, ki so ji koj prve nežne trenotke njenega bivanja med nami grenili s kamenjem? Ali ji niso obesili toplomera na zahodno stran, tako da vživa le solnčnejšo stran naših temperturnih razmer? Ali je niso po možnosti razbremenili in ji za dalj časa odvzeli jeden referat, ne vem kateri; dokaz temu okrogla odprtina, ki je več nego jedno leto prazna zijala na severni strani vremenskega stolpiča?

Dostojna vremenska hišica bi bila obilne te dobrote uvaževala in se s posebno pridnostjo in odličnim vedenjem izkazala zanje hvaležno.

Žal, da o naši vremenski hišici tega ne morem poročati.

Ne maram biti krivičen in rad priznam njene dobre lastnosti. Osobito toplomerju ne očitam nič; lepo in brez hrupa se v solnčni gorkoti razteza, — kadar ga zebe, pa krči, — dostojo in vestno, kakor se je naučil v šoli pri fiziki. Ta topomer je v čast svojim učiteljem in še mnogo obeta. — Takisto gre uram vse priznanje; točne so kakor ure. — Nigrometer in anerojdni barometer delujeta

skromno skrita za žičevjem, kakor cvete duheteča vijolica pod senčnatim grmom; domnevati se je, da opravlja redno svojo službo; natančneje ju opazovati človeškemu očesu ni mogoče zaradi goste dratene mreže.

Ali vse te radovoljno priznane vrline vremenske hišice zatemnuje uprav v nebo vpijoče počenjanje samobeležnega barometra! Zbravši vse svoje moralične sile, si moram glasno in opetovan predočevati, da ga je kupil, plačal in nastavil na mestni magistrat, da ga moram torej navliz njegovim nedostatkom smatrati javnim funkcijonarjem, — sicer bi mi prevara ušla iz peresa kaka beseda, ki bi jo kazenske oblasti štele za razčalitev straže in zapleni ta članek, obrezuspešile njegove plemenite namere. Vendar — kar je res, je res, in utajiti se ne da in ne sme: Ta barometer samobeležnik svoje službe nikakor tako ne opravlja, kakor bi jo moral, in kakor bi bilo po pravici pričakovati od uslužbenca našega magistrata pod uglednim vodstvom dičnega našega gospoda župana! Javno je treba izreči, da ta barometer za službo ni sposoben!

Jaz nisem vajen denuncirati, niti me ne veseli spravljati koga ob kruh, — a kadar se gre za javni blagor, ni mesta

za take ozire. Mogoče, da je samobeležnik v svojem zasebnem življenju prav do stojna in značajna prikazen, in ne dvomim, marveč celo prav iskreno želim, da se mu preskrbi drugod njegovim zmožnostim in nagnjenjem primernejša službá, znabiti pri tramvaju ali pri kaki zavarovalnici ali kjer koli; da pa za samobeležni barometer ni in ni, to mora uvideti vsakdo, tudi tisti, ki ne pritrjuje klerikalcem, hincu zavijočim oči in šepetajočim, da so pri podelitev te samobeležniške službe odločevali rodbinski in politični oziri!

Ali je že kdaj kazal vreme po krščansko? Znabiti tisto, ki se naj po njem ravnajo prebivalci Gavrilankarja, kadar se pripravljajo na Božjo pot po odpustke, — našega vremena pa nikoli! Prav čisto nič mu ne vznemirja črne duše, če 10 ali 20 mm več ali manj kaže, nego bi imel pod svojo službeno prisego. Take samovolnosti smatra menda celo za dovtipne! Gorje vsakomur, ki mu še verjame!

Naj povem, kaj se je meni samemu prijetilo.

Junija meseca je bilo. Tisto bledo sinje nebo in tisti čisti hladni zrak obetala sta nam stanovitno vreme, in sklenili smo, da izletimo v nedeljo preko Škofjeloke (prva postaja pri Balantu!) in Selc (za-

je jedna in ista. Železo se mora kovati, dokler je vroče. Kakor jedna lastovka ne donese spomladni, istotako jeden članek, jeden ugovor, jedna pritožba v naših razmerah ne rodi sadu. Štajerski slovenski poslanci so dobri ljudje; njihova najlepša čednost je odjenljivost in prizanesljivost, semtretje lahkovnost in slabotnost spomina. To zveni nekaj trdo, a resnica je. Pred štirimi leti oneselil je »Slovenski Narod« meseca oktobra in novembra leta 1897. celo vrsto člankov iz peresa znanega rodoljuba pod zaglavjem: »Sodne razmere na Slovenskem Štajerskem«. V teh člankih so se objavljali taki slučaji, kojih vsak bi bil sam na sebi povod najtrpejšim rekriminacijam.

Ali se je kdo izmed državnih poslancev brigal za ta na podlagi aktov objavljenega dejstva? Ali je kdo sprožil kako interpelacijo? Kaj še! Vsi ti članki, vse dotedne pritožbe ostale so glas upijočega v puščavi. Kaj vse bi storila nemška »gemeinbürgschaft«, če bi se le jeden tak slučaj primeril v škodo kakega somišljenika!

Vseučiliška debata v poslanski zbornici dne 6. dec.

I. Govor dr. Ferjančiča.

(Konec.)

Leta 1848. je neki kranjski poslanec v kromerškem drž. zboru takratno vladu interpeliral zaradi ustanovitve vseučilišča v Ljubljani. Prvi govornik v tej razpravi je opozarjal tudi na nekatere točke v odgovoru na to interpelacijo, ali ta odgovor je tako aktuelen, da moram prosi dovoljenja, da ga prečitamo v celoti, ker želim, da se odgovor na rečeno interpelacijo iz zapisnika iz 1. 1849. prenese v zapisnik današnje seje, katera se obširno bavi s to zadevo.

Grof Stadion je na dotedno interpelacijo odgovoril tako-le:

»Že tekom lanskega leta se je sprožilo vprašanje o ustanovitvi vseučilišča za jugoslovanske kronovine in se je kot znanstveno središče in sedež vseučilišča nasvetovala Ljubljana. Ministrstvo je že takrat, uvažujé številnost jugoslovanskega prebivalstva in pred vsem strogo se držeč načela ravnopravnosti narodov ter jednakega varovanja njihovih interesov, posvetilo tej zadevi popolno pozornost ter spoznalo korist, da, potrebo, ustanovitve višjega učnega zavoda za jugoslovanske dežele, in spoznalo, da je Ljubljana za to izborni primeren kraj.

Ako vzliz temu doslej še ni bilo mogoče se odločiti, je uzrok ta, da še niso podane tiste predloge, ki so neizogibno potrebne, da se je možno lotiti uresničenja tako dalekosežnega, z mnogimi stroški združenega in toliko različnih pogojev predpostavljačega načrta, vrh tega ni ustanovitev novega višjega učnega zavoda nekaj tacega, kar se more zase posebej izvršiti in jednostransko od ministrstva odrediti, ampak nekaj tacega kar je v neločljivi zvezi s preuredbo in

razširjenjem vsega šolstva sploh ter se more izvršiti le potom rednega zakonodajstva.

Pri dotedni predlogi bo ministrstvo v polni meri cenilo tehtne razloge, ki govore za zahtevanje ljubljanskega mesta v interesu jugoslovanskih dežel.

Ministrstvo misli, da je to že sedaj deloma dokazalo s tem, da je ugodilo zahtevi, preskrbeti za slovenska predavanja o državljaninem in kazenskem pravu ter je dovolilo prirejevanje javnih predavanj o teh predmetih v deželnem jeziku v Ljubljani.

Kar se tiče odprave nižjih kirurgičnih studij v Ljubljani, je bila to posledica v interesu javnega blagra izdane odredbe, s katero so se nižji kirurgični nauki sploh odpravili.

Ako pa se je opetovana prošnja za otvoritev prvega mediciničnega tečaja morala odkloniti, temeljito v tem, da se otvoritev višjih mediciničnih studij ne more dovoliti deloma in za posamezne predmete, dokler ni dokazana potreba in sredstva tudi druge medicinične stolice in zavode primerno preskrbeti.«

Kakor vidite, gospoda moja, je to odgovor, v katerem se o prizadevanju Jugoslovanov ne govori zaničljivo, nego ravno nasprotno, namreč priznavalno. Tu se ni vpraševalo, od kod bo dobiti slušateljev in docentov, tu ni spodbujanja ob takratni razvoju slovenskega jezika, ne, tu se priznava, da zahtevata ravnopravnost narodov in jednako varovanje njihovih interesov, da se ugoditi zahtevi glede ustanovitve jugoslovanskega vseučilišča. Tudi mesto Ljubljana se je izrečno priznalo kot primerni sedež vseučilišča.

Ko so potem leta 1855. ponehala slovenska predavanja v Gradcu, je trajala nastala mrtva doba do leta 1870. V tem letu je ministrstvo, in sicer naučni minister, uvidelo, da je treba preskrbeti slovenska predavanja in je vrla za taka predavanja na graškem vseučilišču postavila 3600 gld. v proračun, katera svota pa je bila pri posvetovanju in glasovanju črtana. Večina zastopa avstrijskih narodov tudi te drobtinice ni privoščila Slovencem.

Gospoda moja! To, kar je sprožilo vprašanje, odgovor naučnega ministra na to zadevno interpelacijo, in to, kar sta posvedala gospoda predgovornika z leve strani, me sili, da označim naše stališče napram zahtevani italijanski univerzi zlasti taki v Trstu. Iz odgovora gospoda ministra — pa ne iz današnjega njegovega, ampak iz odgovora na interpelacijo poslanca Malfattija — smo z zadovoljstvom posneli načelo, da je treba zagotoviti možnost, se posvetiti študijam v materinem jeziku. To je sicer minister reklo glede italijanskih dijakov, kajti le o teh se je takrat govorilo, menim pa, da to, kar velja za italijanske dijake, velja v isti meri tudi za jugoslovanske dijake in milie zahtevamo, da se tudi glede nas postopa po istem načelu, po katerem se hoče postopati glede Italijanov. Toda

predno se ustanovi italijansko vseučilišče, si bo vrla to dobro premislila. Pogoj vsekuemu vseučilišču, torej tudi italijanskemu je vendar ta, da je dovolj slušateljev zagotovljenih. Predpostavlja to, bo vseučilišče vzgojilo gotovo število kandidatov za javne službe, kateri kandidatje bi imeli neko pravico, da se jih v deželi porabi. No, to je gotovo, da toliko kandidatov, kakor bi jih vzgojilo italijansko vseučilišče, ni možno preskrbeti v italijanskih pokrajinal in to je za nas odločilno.

Posledica bi bila, ker bi se te gence moralno vendar preskrbeti in bi zanje v lastnem narodu ne bilo prostora, da bi sili med naš narod in pospeševali njega poitaljanjenje.

To velja za italijansko vseučilišče, naj se ustanovi kjerkoli. Prav posebno pa si bo avstrijska vrla premislila, predno ustanovi italijansko vseučilišče v Trstu. Dokazovanja v tem oziru me je oprostil prvi contra-govornik, ki nam je predložil posledice, katere bi rodila in pospeševala taka univerza.

Saj je popolnoma nerensnično, da je Trst tako vseskoz italijanski, kakor to trde gospodje. Trst ima italijanski občinski zastop, kakor ima Ljubljana slovenski, Dunaj nemški, Praga češki zastop. Toda mej prebivalstvom je jako mnogo tacih, ki govore drug jezik, vrh tega je pa vsa okolica slovenska in so vši Italijani skupaj na Primorskem v prav znaten manjšini.

Nečem se spuščati v rekriminacije, saj sem to storil že pri raznih drugih prilikah, ali na jedno dejstvo naj vendar opozorim. Iredentizma na Primorskem gospodje vendar ne bodo mogli tajiti, nego ga bodo kot pošteni ljudje priznali. Tako vseučilišče pa bi iredentizem na nečuven način pospeševal, tudi s tem, da bi se učitelje najbrž poklicalo iz Italije, ki nastopa v svoji službi brez vseh ozirov.

To bodo pomisliki, ki jih bo moralna vrla upoštevati, predno določi Trst za sedež italijanskemu vseučilišču in s tem pripravi razmere, katerih konsekvence je Avstrija v Lombardiji in na Benečanskem krvavo občutila.

Pač pa se z državnega stališča priporoča razvoj slovenskega elementa, najzvestejšega čuvarja ob Adriji. Ta razvoj in to zagotovitev slovenskega ljudstva pred raznarodenjem bi pospeševala tudi od nas zahtevana jugoslovanska univerza. Vprašanje o tem vseučilišču je v raznih časih, večkrat po dolgih presledkih prišlo na razgovor. Sprožile so je posamezne osebe, korporacije in tudi občine, ali tako gibanje za to stvar, kakor sedaj, se ni še nikdar pojavilo.

Dvignil se je ves narod: mesta, trgi, vasi, društva, korporacije, mnogo silno obiskanih shodov — vse je tekmovalo izjavljati, da je ustanovitev vseučilišča nujno potrebna; zlasti se je na prav posebno odličen način dvignila jugoslovanska akademija mladina, podpirana od vse

severoslovenske akademije mladine, in ti so najpoklicnejši, ker na svojem telesu čutijo, kako bridko je, biti ne dobro došli gost na vseučilišču.

Dijaštvu se je dvignilo in neče prej mirovati, dokler ni upanja, da se ugodna rešitev te zadeve zagotovi.

Mi smo najtrdneje prepričani, da je univerza za avstrijski jug možna, koristna in tudi potrebna; prepričani smo, da imata država in državna uprava dolžnost, omogočiti Jugoslovanom, da si pridobe visokošolsko omiko v svojem jeziku; s stališča v osnovnih zakonih zajamčene ravnopravnosti in ker hočemo svojo narodno individualnost varovati in razvijati, zahtevamo visoko šolo in prisegamo, da tega visokega smotra, za kateri se je unel ves narod, ne pustimo izvida, nego da bomo njega uresničenje zahtevali pri vsaki priliki, dokler ga ne dosežemo. Izrekam pa tudi pričakovanje, da bodo v srečnejših razmerah živeči narodi te države slušali glas pravice in pravičnosti in nas ne bodo ovirali v prizadevanju za ta visoki smoter. (Živahnodobravljanie in ploskanje.)

V Ljubljani, 14. decembra.

Kaj bode?

Govor ministrskega predsednika zanimal in razburja še vedno politike in politične liste. Razni poslanci so se bavili že na volilnih shodih. Tako je dejal posl. dr. Gross na shodu v Iglišči, da ni še noben ustaven minister grozil z državnim prevratom in da to ni bilo pametno. Toda parlament sedaj res ne izpoljuje svoje naloge, ali tega niso krive vse stranke. Nemci pa se trudijo, da bi bil parlament zopet delaven. Sicer pa je Koerberjeva grožnja tudi neizvršljiva in zato ne doseže vtiska. V XX. veku v Evropi ni možno vladati brez parlamenta. Vlada naj parlamenta ne odstrani, nego le ozdravi. Doseči se mora sprava med Nemci in Čehi, katere naj energična vlada k taki spravi — prisili! Čehe treba ozdraviti narodne domisljavnosti ter jim povedati, da ne žive v kraljestvu sv. Venceslava, nego v avstrijski državi. »Linzer Volksblatt« piše, da je Koerberjev govor hudo vplival le na levico, na konservativce pa ni napravil neugodnega vtiska. Konservativci se strinjajo s Koerberjem, da tako ne more iti dalje, in da treba začeti po petletni drž. krizi skrbeti za red v notranjih zadevah. Razpust parlamenta in nove volitve, o tem so složne vse stranke, pa parlamentarnega položaja ne izboljša. Zato se mišli splošno, da hoče razpisati vlada nove volitve na temelju splošnega in enakega volilnega reda.

Morilec Stambulova prijet.

Macedonsko bolgarski Monte Christo Chalju, ki je bil radi umora Stambulova in contumaciam obsojen na dosmrtno ječo, je končno vendarle zašel policiji v Sredcu v roke. Pred 10 leti je prišel iz Macedonije na Bolgarsko kot drvar in bil poleg tega macedonski agitator. Končno

Dalje v prilogi.

Dr. R. me je prijazno sprejel, posregel mi gostoljubno s čašo sifona, me pazljivo poslušal in potem izjavil blizu tako, da so škodljivi nasledki alkohola sicer res zelo mnogovrstni, da pa to, kar jaz domnevam o barometru, nasprotuje nekaterim naravnim zakonom in bi spadal že med takozvane čudežne, katerih pa on, dr. R., dosedaj še ni študiral niti nima iz njih izpit, tako da si s tega stališča ne upa izreči določne sodbe. Bil je izredno uljuden in pomenila sva se še marsikaj pri čaši kipečega sifona; izrekel je slednjič nado, da se kmalu zopet vidi, in pripomnil, da ne bi utegnilo tej nekoliko misteriozni zadevi nič škodovati, če bi zavil jaz zjutraj na teče neke praške, ki mi jih je zapisal. Naredila sva očividno prav dober utis drug na druzega.

Drugo jutro zavil sem praške, proti večeru pa šel pogledat k vremenski hišici, kako so vplivali praški na samobeležnik.

Kazal je na 756.

Profesor, kateremu sem zvečer pri domaćem zajcu to povedal, je dejal: »756 je zelo visoka številka, 756 pomenja po mojih izkušnjah dosten, soliden potres.«

Te besede so nervoznega Vatroslava tako prestrašile, da bi bil skoraj znak

padel s stola, pa se je srečno ujel ob debelo koleno naše Pavle.

Vznemirjeni smo bili vši, profesor pa nas je potolažil, češ, samo zaradi tega še ni povoda naročati štefanu, kajti zračni pritisk znaša v resnici le 739, dočim samobeležni barometer v vremenski hišici po svoji starci in grdi navadi le laže.

Tako si je ta nepopoljšljiva počast samobeležnika potres kar na lepem izmisli! To je že škandal, kakor pravi Verovšek, kadar ne zna svoje uloge, — pravati škandal za Ljubljano, osobito sedaj, ko dobimo jutri ali pojutrišnjem univerzo!

Nekaj se mora zgoditi! Izjavljam pa svečano in po resnem prevdarku, da jaz ne storim ne koraka več. Dovolj sem že storil za vremenski hišico, ali ne? Ne bom jih več požiral grenkih praškov zravnati in grdi navadi le laže. Nekaj se brigajo tisti zanjo, ki so jo postavili, ne? Kaj mene briga, ne? Nič, prav nič in še enkrat nič. Sicer si lahko kdo izmisli in zahteva, naj jaz vzdržujem še Bog ve kaj drugega, ne?, na primer meščansko godbo, ne? Ali sem jo jaz ustanovil? Naj skrbi zanjo oni, ki jo je ustanovil, ne? Zakaj jo je pa ustanovil, če se ne misli več brigati zanjo! Ustanavljal bi vsak!

se je vdeležil tudi umora »bolgarskega Bismarcka«, Stambulova, a polica ga ni prijela, dasi je zahajal pogosto v Sredec, kjer ga je poznal vsakdo, le policisti baje ne. Po bolgarskih postavah se mora vsak v odsočnosti obsojeni postaviti iznova pred sodišče. Tako se menda proces Stambulov obnovi.

Proti dvoboju častništva.

»Danzers Armezeitung« poroča, da je izdala avstrijska vojna uprava tajen ukaz, ki naj število dvobojev med častniki omeji ter natančno določa, kdaj se dvoboj sploh sme vršiti. Ukaz določa, da se mora o vsakem pozivu k dvoboju poročati polkovniku in častniškemu sodišču, ki ima dolžnost, dognati spravo. Ako je razžalitev dejanjska, se uvede sodnijska preiskava. Ukaz je nepopolen in zato malovreden. Če se zaradi dejanjskih žaljenj ni treba dvobojevati, nego sme častnik iskati zadoščenja pri sodišču, potem je neumevno, zakaj naj bi se častnik strejal in sekal radi majhnih, besednih žaljenj! V Nemčiji se častniki sploh manj dvobojujejo kot v Avstriji. Lani so bili v Nemčiji le 4 dvoboji, v Avstriji pa 120, dasi je nemških častnikov za tretjino več.

Vojna v Južni Afriki.

Iz Bruslja se je razširila vest, ki se bržas prekliče že v kratkem. Poroča se namreč, da je dobil Krüger obvestilo, da je pripravljenih več velevlastij za posredovanje pri Angliji pod tem pogojem, da se zadovolje Buri z avtonomijo in ne zahtevajo več neodvisnosti. Krüger je sporočil to ponudbo baję Schalk-Burgerju, Steinu, Bothi in Deventu ter pričakuje njih odgovora. V burskih krogih Bruslja se misli, da bodo burski generali mir pod omenjenim pogojem odklonili. — Listu »Daily Mail« poroča vojni poročevalci, ki je potoval nedavno iz Kapstadta v Pretorijo, o cesti z block-hišami, da stojé hišice, ki so vse jednake, v razdalji 10.000 m, da so zvezane med seboj z ograjo, katero tvori 10 zobčastih žic, da so nastavljene med njimi samostrelne priprave in da je v vsaki hiši okoli 30 angleških vojakov. Poročilo lista »Memorial Diplomatique«, da bo vojna do konca marca prih. leta končana, zanima sedaj mnogo listov. Angleška vlada je napovedala že več rokov zvršetka vojne, a vsak rok se je doslej prekoračil. Ko se je vojna začela, so trdili Angleži, da bo vojna končana do božiča l. 1899. Roberts je naznanil konec vojne za september 1900, Kitschener za julij 1901. A vojna traja brez izprenembe dalje, Buri so neutrudljivi. Dewet je prizadel te dni polkovniku Wilsonu hud poraz v Oranju, v Kaplandiji pa so Buri pri Clamwilliam ujeli 30 angleških volov in vso eksorto. Angleži bržas upajo, da s prih. zimo, ki se začne v Južni Afriki v marcu, zamre odpor Burov. Ali Buri so imeli letos dobro letino, naželi so mnogo žita in so za zimo preskrbljeni. Več burskih družin se je že izselilo v »Deutsch-Südwest Afriko«, kjer se nastanijo stalno in si nakupijo zemljo.

Slovenski narode!

Preteklo je pet let, odkar se je podpisani odbor obrnil do slovenskega naroda s pozivom, da omogoči postaviti primeren spomenik svojemu največjemu liriku Franu Prešernu. Drage volje priznavamo, da je ta poziv v vseh slojih slovenskega naroda, ki se zanimajo za kulturni napredok, našel priličnega odmeva. V teku teh petih let se je nabrala za naš maloštevilni, duševno in gmotno potlačeni narod, lepa vsota 30.000 kron. Lepa hvala vsem, ki so temu uspehu pripomogli!

Ali žal, da dosedanji napor ni dovoljen, da bi pokril troške nameravanega spomenika. Z dosedanjimi doneski bi se pokrila dобра polovica proračunanih troškov, treba je pa še vsaj 20.000 kron nabrat, da se pokrijejo troški. V prijetni nadi, da slovenski narod ne bude pustil odbora na cedilu, naročil je podpisani odbor pri umetniku gospodu Ivanu Zajcu na Dunaju izvedbo njegovega, s prvo nagrado obdarovanega načrta in kakor je bilo čitati v dunajskih listih, smemo upati, da bode delo dostojo pesnika — ter v čast naroda, ki mu spomenik postavlja in umetniku, ki se je lotil s pravim navdušenjem dela.

Odbor je nameraval postaviti spomenik ob stoletnici pesnikovega rojstva. Ta rok je potekel in spomenik še ne stoji.

Kriv ni temu ne odbor in ne umetnik, ki ga izvršuje. Kriv je nedostatek sredstev. Smelo je bilo celo podjetje odborovo, da se je odvaičil za naročilo, predno je bilo dovolj sredstev nabranih.

Da pa storimo svojo narodno dolžnost, in čim preje postavimo spomenik slavnemu pesniku Francetu Prešernu, zato se obrača podpisani odbor ob Prešernovega rojstva obletaici do celokupnega naroda z novim pozivom, da z mnogobrojnimi doneski omogoči dovršiti započeto delo in tako pokazati svetu, da tudi mali slovenski narod ve ceniti svoje imenitne pesnike ter jih po svojih sredstvih postavljati primerne spomenike.

Obračamo se poimenoma do vseh društev slovenskih, da o pustnem času prirejajo veselice v korist Prešernovemu spomeniku. Pozivljemo javne korporacije, da iz svojih sredstev naznačijo primerno vsoto v ta namen. Vabimo naposled vse slovenske rodoljubkinje in rodoljube, posebno čestice Prešernove muze, da po svoji moći prispevajo k oživotvorjenju ideje narodne hvaležnosti do Prešernovega genija.

Uverjen, da se bode slovenski narod drage volje odzval temu vabilu, prosi podpisani odbor, da se blagovolijo prispevki pošiljati, kakor doslej, ali neposredno odboru, ali pa slovenskim časopisom, katere prosimo, da se živo zavzemajo, kako bi se čim preje zdignil Prešernov spomenik v beli Ljubljani.

V Ljubljani, 3. decembra 1901.

Za odbor za napravo spomenika Francetu Prešernu:

Iv. Hribar, župan,
t. č. predsednik.

Rajko Perušek, c. kr. profesor, t. č. podpredsednik; Fran Trdina, mestni knjigovodja, t. č. tajnik; dr. Josip Starč, c. kr. tajnik finančne prokurature, t. č. blagajnik; dr. Maks Pirec, odvetnik, Andrej Senekovič, c. kr. gimnazijski ravnatelj, dr. Ivan Tavčar, odvetnik, t. č. odborniki.

Razpis častnih nagrad.

Na razpis nagrad, ki je bil objavljen v 8. štev. »Učiteljskega Tovariša« dne 10. marca t. l., so se odzvali trije pisatelji. Ker pa ocenjevalci niso odobrili nobenega dopoljanega spisa, razpisuje podpisano vodstvo vnovič dve častni nagradi po 100 in 60 K za dva najboljša mladinska spisa, obsegajoča najmanj po 3 tiskovne pole.

Spisa morata biti izvirna in primerna otroškemu duhu. Rokopisi naj se pošljejo predsedništvu »Zaveze« do 15. aprila 1902.

Pisatelji naj se ne podpišejo na svoj rokopis, temveč naj priložijo svoja imena v zaprtem ovitku, na katerem bodi zabeležen naslov dotičnega spisa.

Spise bodo ocenjevali posebni ocenjevalci. Ocenjena spisa bodela last »Zaveze« in izideta kot III. in IV. zvezek »Mladinske knjižnice«.

V Ljubljani, 6. decembra 1901.

Vodstvo »Zaveze avstrijskih jugoslovenskih učiteljskih društev«.

Tajnik: Predsednik:
Drag. Česnik. L. Jelenc.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 14. decembra.

— **Osebne vesti.** Poštarjem v Zagorju ob Savi je imenovan sedanji poštar g. Dragotin Huth v Mojstrani. — Dofinitivnim konceptnim pristavom pri kranjskih trgovski in obrtni zbornici je imenovan g. dr. Fran Windischer, kancelistom pa g. Fr. Golob. — Sanitetni koncipist v Kočevju, g. dr. Frid. Seemann je poklican na službovanje v ministrstvo notranjih del.

— **Za vseučilišče v Ljubljani** so vložile potom mestnega magistrata peticije na ministrstvo občine: Dane pri Ribnici, Stari trg pri Slovenjem Gradcu in Medana na Goriškem ter »Posojilnica v Zagorju ob Savi«.

— **Za vseučilišče v Ljubljani** so poslali potom »Zaveze avstrijskih jugoslovenskih učiteljskih društev« peticije: »Učiteljsko društvo za slovenske šole kočevskega okraja«, »Učiteljsko društvo šmarsko-rogaškega okraja« in učiteljstvo ljudske šole v Kropi.

Izjava akademikov pravnikov.

Projeli smo sledoč izjavo, kojo tiskamo hreznike pripomnje. Izjava slove: Slovensko dijaštvu v Pragi sklenilo je na shodu dne 11. grudna 1901. enočlansko priobčiti sledoč v odgovor izjavam dunajskih svojih tovarisev: Slovensko dijaštvu v Pragi skušalo je po svoji moći podpirati velikansko akcijo, ki jo je pričel narod slovenski za vseučilišče v Ljubljani. Čutilo se je z radošo edino ne samo s svojimi tovarisi akademiki na Dunaju in v Gradcu, temveč s celim narodom svojim. Nikakor pa ne more soglašati s izjavami, ki so jih dne 8. t. m. priobčili dunajski slovenski akademiki. Ne samo, da kaže celi pot, po katerem je prišlo do teh izjav, strankarske namene, — slovensko dijaštvu v Pragi tudi ne more sprejeti oblike, v kateri dunajski njegovi tovarisi kritikujejo slovenske poslanke. — V Pragi, dne 11. decembra 1901. — Eg. Starč, Dermota, Schaup, Ferfolja, Koršič, Jes. Kenda, Novak, Verbič, Mila Šuklje, Presl, Fejkal, Fr. Jenčič, Pestotnik, Turek, Fr. Heric, Domicelj, Fran Sitar.

Naša poravnava z drom.

Brejcem v luči resnice. Znano je našim čitateljem, da je dr. Brejc vložil proti našemu listu tožbo, ker se mu je v dveh člankih očitalo, da je, bivajoč na Koroškem, delal tamkaj propagando za klerikalizem in da je spisal za »Slovenec« škandalozno notico zoper zaslужnega rodoljuba g. Legata v Celovcu. Prva obravnava o tej tožbi se je preložila, ker je naše uredništvo nastopilo dokaz resnice po pričah, na kar je tudi dr. Brejc oglašil svoje priče. Druga obravnava bi se bila moralna vršiti dne 9. t. m., pa je odpadla, ker se je mej tem dosegla poravnava. »Slovenec« skuša sedaj to poravnava na impertinenten način izkoristiti proti našemu listu. Pri tem se drži škofov list točno tiste metode, kakor v onih člankih, zaradi katere ja porotonil sodišče užgal dru. Lampetu sramotni pečat »Slovenec« je pisal v sredo z ozirom na naš članek »Slovenec — obsojen«: »To se kaj lepo poda v ustih »Slov. Naroda«, kateri je pred nekaj dnevi prisiljen od dra. Brejca sam izjavil, da to, kar je čezenj pisal, ne odgovarja istinitim dejstvom«, kar se pravi po kranjsko: »Narod« je bil prisiljen priznati, da se je lagal. — Z ozirom na ta »Slovenec« na pad smo v smislu z drom. Brejcem sklenjene poravnave opravičeni celo stvar pojasniti in storimo to toliko rajše, ker se tako zoper priobči značilen prispevek k spoznavanju naših klerikalcev. Stvar je bila taka-le: Zaslisanje prič je imelo za nas ugoden uspeh. Mej tem, ko so dr. Brejčeve priče, razen jedne, le to izpovedale, da ničesar ne vedo glede inkriminiranih očitanj, so tri naše in jedna dr. Brejčevih prič izpovedale takoj ugodno za nas, da smo z največjo ravnodušnostjo pričakovani obravnave. Po teh izpovedbah prič je bilo absolutno gotovo, da moramo biti opravičeni in oproščeni bi bili tudi, da so vse priče za nas slabo govorile, ker v naših člankih ni bilo nič žaljivega, in ravno tako gotovo je bilo, da bi moral dr. Brejc plačati pravne stroške, ki bi bili znašali morda še nad tisoč goldinarjev, ker je bilo povabljenih vse polno prič s Koroškega. V tej zavesti, da nas namreč čaka lepo zadoščenje pred sodiščem, smo se pripravljali na obravnavo. Lahko si je torej predstavljati naše strmenje, ko dobimo nekega dne od g. Legata, ki je bil tudi med pričami, pismo, v katerem nas prosi, naj se njemu na ljubav z drom. Brejcem poravnamo. Nagibi, katere nam je g. Legat navedel, so bili za nas odločilni ter smo g. Legatu takoj sporočili, da smo pripravljeni njemu na ljubav skleniti seveda le častno poravnavo. Gosp. Legat je prišel na to sam v Ljubljano in osebno vodil pogajanja z drom. Brejcem. Naravno je, da je imel g. Legat pri tem poseben interes, na kateri smo se mi morali ozirati, interes namreč, ohraniti svojo eksistenco in mir v družbi sv. Mohorja. Znano je, da je g. Legat vodja tiskarne Družbe sv. Mohorja v Celovcu, da je torej v službi podjetja, pri katerem imajo duhovniki odločilno besedo. Z ozirom na ta vpliv, ki ga zamorejo duhovniki imeti na družbo, je g. prošt Einspieler nujno spovedal g. Legatu, naj poskusi doseči poravnavo, da mu ne bo treba pričati zoper dra. Brejca, češ, sicer se je bat, da bodo Brejčevi pristaši — to so kranjski duhovniki — oškodovali družbo. Mi smo popolnoma uverjeni in to je tudi povdarjal g. Legat, da je gosp. prošt Einspieler imel pri tem najboljši, res plemeniti namen, obvarovati g. Legata skoro neizogibne posledice duhovniške revolte zoper družbo sv. Mohorja, namreč odpusta iz službe in obvarovati tudi družbo samo. To je bilo za nas odločilno. Moža, ki ima toliko zasluga za Slovenstvo na Koroškem, kakor g. Legat, mi nismo smeli pustiti na cedilu, njemu na ljubav smo se moral odločiti tudi na žrtev, zlasti ker smo ga navedli kot pričo, ne da bi ga bili vprašali, ker mu ne moremo dati take eksistence, kakor jo ima v Celovcu in ker zaradi take bagatele, kakor je bila Brejčeva tožba, vendar ne moremo dopustiti, da nastane v družbi sv. Mohorja boj. Iz teh nagibov smo se brez obotavljanja udali in zahtevali le to, da bodi poravnava za nas častna, dasi imamo utis, da je g. prošt Einspieler iz klerikalne stranke v Ljubljani dobil kak miglaj s polenom, da se je torej nam po ovinkih nastavil revolver na prsa: ali se poravnajte z drom. Brejcem, ali pa uničimo Vašo pričo, gospoda Legata. Kakor rečeno, se je poravnava dosegla in se je napravil o njej naslednji zapisnik: »1) G. J. Noll obljubi, da bo »Slov. Narod« v teku 3 ali 4 dnj med dnevnimi vestmi na dovolj vidnem prostoru priobčil sledoč izjavo: »Glede na članka »Grobokopni koroški Slovenec«, priobčena v našem listu dne 26. in 29. januarja t. l., izjavila uredništvo »Slov. Naroda«, da se je vsled natančnih poizvedb, ki so se v tej zadevi vrstile posredovanjem koroških Slovencev, uverilo, da se v omenjenih dveh člankih zoper g. dr. J. Brejca naperjena očitanja ne strinjajo z dejanjskimi odnošaji, kar resnici na ljubo s tem konstatiramo.« 2) G. dr. J. Brejci trpi sodne in svoje stroške, g. J. Noll pa svoje. 3) G. dr. J. Brejci obljubi uplivati na liste »Slovenec«, »Slov. List« in »Domoljub«, da te afere ne bodo porabljali v strankarske politične namene. Isto obljubuje tudi g. Noll glede lista »Slov. Narod«. Če pa bi se iz katerega koli vzroka o tej poravnavi v javnosti razpravljalo, imata obedve stranki pravico, v svojo obrambo zadevo pred javnostjo pojasniti. V Ljubljani dne 3. decembra 1901. Jos. Noll i. r. Dr. Janko Brejci l. r. Vsakdo bo priznal, da si je skromnejšo poravnavo težko predstavljati. S tako ponižno poravnavo ni bil še nikdar noben tožitelj na Slovenskem zadovoljen. Gospod dr. Bejc je prvočno zahteval nekoliko ostreje stilizirano izjavo, katere pa mi nismo sprejeli. Zahtevali smo, da se mora poravnava ustaviti, da so se vrstile »poizvedbe« (o kakih poizvedbah v resnici še govora ni bilo) posredovanjem koroških Slovencev (da se sponza, od kod je izšla inicijativa za poravnavo) odklonili pa dr. Brejčevu zahtevu, da svoja očitanja preklicajo, nego se le udali, da to konstatiramo. To so sicer malenkosti, a značilne so vendar. Poglavitna naša zahteva pa je bila, da vse sodne stroške plača dr. Brejci in da tudi svoje sam nosi, (mi jih itak nič imeli nismo) kajti v tem tiči dokaz, da je dr. Brejci imel vzroka, želeti poravnave, ne mi! Da je dr. Brejci imel vse vzroke, se obravnave bat, mi pa nobenih. Star nauk je: Kdor plača pri poravnavi sodne stroške, tisti prizna, da nima prav. To velja tudi za naš slučaj. — Dr. Brejci je vse to sprejel in smo torej dosegli v danih razmerah za nas jako častno poravnavo. Ko bi se ne bilo šlo za g. Legata in za Mohorjevo družbo, bi seveda tudi take poravnave ne bili sprejeli za nobeno ceno. S tem smo s svojim pojasmilom pri kraju. Zdaj pa naj sudi občinstvo, kdo honestnejše postopa, ali mi, ki smo iz obzirov na družbo sv. Mohorja in iz obzirov na zaslunega rodoljuba g. Legata se brez najmanjše potrebe udali v poravnavo, ali »Slovenec«, ki bi moral biti vesel, da dr. Brejci pred sodiščem ni bil kompromitiran, da poravnava na zavrnjen pravlametovski način izkorisča. So pa poštenjaki, ti klerikalci okrog škofovega glasila.

Lampe se pritožuje. Ko je minolo soboto bila razglašena razsodba, s katero sta bila dr. Lampe in urednik-slamorezec Rakovec obsojena, ker sta poštenim ljudem kradla čast in poštenje, je njiju zastopnik dr. Poček oglasil ničnostno pritožbo. Kakor čujemo sedaj, se ta pritožba ne vloži, ker je brez dvoma, da ne bi imela prav nič uspeha. Pač pa je bajè dr. Brejè — zdaj je dr. Poček zopet izginil s površja — vložil vzklic, češ, da je kazens previšoka! Pravimo, da je dr. Brejè bajè vložil vzklic, kajti z ozirom na storjena krvava žaljenja in na številnost pregreškov — »Slovenec je kakor sicer sploh tako tudi v tem slučaju kar sistematično čast kradel — je bila kazens po našem prepričanju nezasluženo milostna. Naj nam bodi dovoljena mala primera. Knjigovez Breskvar je nekoč v gostilni, torej v omejenem krogu, žalil župana Hribarja ter bil obsojen na deset dni poostrenega zapora. Lampe je opetovan v javnem listu žalil župana še veliko hujše kakor Breskvar, žalil ves občinski svet, žalil ljubljanskega drž. poslance in celo vrsto odličnih dam, a je bil obsojen le na 1000 K. O tem, da je ta kazens v primeri z Breskvarjevo izredno milostna, vlada v vseh pravnih krogih le jedno mnenje, zlasti ker se mora uvaževati omika, hudobni namen, prekanjenost žalitev in še več drugih okolnosti, ki govore vsemi proti Lampetu. V očigled vsemu temu je več kakor čudovito, da se Lampe še pritožuje, mesto da bi sodnikom javno izrazil svojo zahvalo za nezasluženo milostno odsodo.

„Nevarnost razdora na Slovenskem!“ Tako se imenuje dolga trakulja, kojo vlači gospod Podgornik po tržaški »Edinosti«. Z Dunaja se dajo naše razmere le slabo presojati, in zategadelj nam ne pride na misel, da bi s g. Podgornikom polemizovali. So namreč na svetu nazori, pri kajih vsako otroče opazi, da so napacni. Samo poslušajte, kaj se svetuje naši stranki! »Liberalna stranka, piše gospod Podgornik, naj opusti vsakovrstno napadanje katoliške stranke, naj začne obdelavati v novo slovanski kulturni program, in takoj bo videla čudesa: katoliška stranka začne zopet mahati porusizmu, slavizmu, ortodoksimu in drugih slovanskih — izmih.... in liberalna stranka pride zopet na površje narodu na korist!« Rusizem, ortodoxizem, in drugi slovanski izmi so torej jedini pripomočki, s kajimi bi se naškmet iztrgal izpod jarma naše surove duhovščine! Ali družega ne rečemo, nego, da še jednokrat ponavljamo: so nazori, pri kajih vsako otroče občuti, da so napacni!

„Slovenski List“, ta nečedni izrodek inteligence kranjskega dekana Koblarja, prinaša v zadnji svoji listnici sledče krvave vrstice: »Veseli nas, da ste bili Vi tisti, ki ste opazovali dr. Tavčarjeva pota v Zagrebu. Pride vse na vrsto!« Kakor se nam iz zanesljivega vira poroča, je danes Tavčarja radi te grožnje zadela mala kap, in za trdno se je odločil odložiti vse javne mandate. S tem sta Štefe in Koblar dosegla, kar sta že zelela. Zanimivo pa je, da je pri tisti poti v Zagreb bil sedanji šef Jeglič dr. Tavčarjev spremjevalec; pa vsaj ni ta kaj na ušesa prinesel poštenjaku Koblarju, kar bode prišlo »vse na vrsto?« Tako čez trideset let vse prav pride! Kdo bi si bil mislil, da je dr. Tavčar, ko se je od pogreba hrvatskega književnika Šenoe v Ljubljano z gospodom Jegličem nazaj vozil, ter tedanjemu semeniškemu učitelju to in ono povedal, vsled tega začinil nekaj, kar bode Koblarju prav prišlo! Pa naj si je, kakor hoče, dr. Tavčar je v poštenih škripcih, in ne bode mu ostalo družega, nego pisati Franku Steinu, da mu naroči tisti stari revolver, s kajim bi se bil moral Šusteršič ustreliti! Da se nas Bog usmili! —

Susteršičev shod. V »Kataliskem domu« bo jutri shod, na katerem bo Šusteršič nadaljeval svoj v drž. zboru začeti švindel, s katerim si hoče ohraniti prvenstvo v duhovniški stranki. Shod je prirejen samo za klerikalne volilce, torej za tiste reveže na duhu, ki nimajo prav nikake politične razsodnosti. Tem bo Šusteršič natvezil, kar bo hotel, in morda jim še dopove, da so mu dunajski akade-

miki izrekli svoje — spoštovanje. Pa tudi do teh volilcev nima dr. Šusteršič pravega zaupanja. Sicer razsirja posebne listke, s katerimi bobna za udeležbo, ali na privlačno silo svoje osebe se vender nič prav ne zanaša. V svrhu, da se doseže čim večja udeležba, se premeni dvorana »Katol. doma« jutri v nekako »Wärmtube«. To stoji črno na belem na vabilih. Tako je pomagano tistim, ki nimajo tople sobe in dr. Šusteršiču.

Vzgojitelj Tavčar. Klerikalna načela o versko nравni vzgoji slovenskega ljudstva — našla so vrednega zastopnika v osebi leškega župnika Janeza Tavčarja. Kakor je »Slov. Narod« že pred dvema dnevoma priobčil, bil je ta človekoljubni učitelj in vzgojitelj pri tukajšnjem deželnem sodišču zaradi neusmiljenega pretepanja šolskih otrok obsojen na 200 K globe in v izgubo sposobnosti do nadaljnega poučevanja. O tej zanimivi razpravi zvedeli smo še nekaj podrobnosti. Metoda, s katero je utepal ta dušni pastir in učitelj kmečki mladini veronauk in druge potrebne stvari v glavo, obstajala je namreč v neusmiljenem pretepanju šolske mladine s palec debelo palico. — Zaradi tega sedel je župnik Tavčar zadnji četrtek že v drugič pred tukajšnjim deželnim sodiščem na zatožni klopi. Ni dolgo tega, kar je bil obsojen zaradi pretepanja otrok v denarno globo 40 K. — Toda ta milostna kazens ga ni prav nič poboljšala. — Ko ga predsednik vpraša, zakaj vendar tako kruto tepe, odreže se vzorni pedagog: »Po mojem mnenju še veliko premalo tepe!« Otroci, večinoma dekleca v starosti 8 in 9 let, bili so zdravniško preiskani in so se konstatirale različne poškodbe, tako črne lise in krvne pod plutbe, na hrbitih, na rokah in mej drugim pri jedni deklaci celo na sprednjih notranjih delih nog. Farški surovež imel je namreč navado, da je deklace drezel z debelo palico v spodnji del života. Obtoženec je pri razpravi mej drugim sam pripoznal, da je otroke in sicer ves razred obdržal od 8. ure dop. do 2. ure popoludne v šoli. Ko so otroci jeli jokati in klicati, da so lačni, je pa zopet palica pela. Pred sodiščem se je zvijal na vse mogče načine, toda zaprisežene priče potrdile so njegovo krvido v celiem obsegu.

Župnik na Colu, znani Košir, zopet obsojen! Gospodu Andreju Rovanu, županu, je v dan deželnozborske volitve pred zbrano volilno komisijo očital, da so se volilni imeniki po reklamacijskem postopanju falsifikovali. Prvo sodišč je obreklivega popa — ki pa po navadi »Slovenčevi« niti poskušal ni, dokazati resnico — oprostilo, češ, da se očitanje ni izreklo naravnost proti županu, tako da ni zadosti jasno in določeno. Ali volilci bili so bistromnejši, ter so vedeli, kam meri Koširjeva beseda. Tako, ko je župnik izustil svojo pobožno laž, pričeli so klerikalni volilci godrnjati: sedaj vidimo, kake može, in kakega župana imamo! Druga inštanča pa je Koširja obsodila ter mu prisodila 20kron globe. Globa sama na sebi ni občutna, bolj občutne bodo druge posledice! Košir je namreč — posvetovavši se s svojimi vipavskimi priatelji — prignal k prvi razpravi v daljno Vipavo gosp. dr. Brejca, meneč da bode s tem dragim zastopnikom Rovanu snedel par kravic hleva! No, pa se je stvar drugače zasukala: kravice bodo še s farovškega hleva in kmeta Rovana groši ne bodo žvenketali po Brejčevi bisagi!

„Obrambno društvo“. To se mora duhovnikom priznati: za tiste možičke, kar jih imajo akademično izobraženih, skrbe z uprav ginaljivo pozrtvaljnostjo. Zabeljene Šusteršičeve eksponente plačujejo brez ugovora, tudi če je potem treba kako revno vdovo s sedmerimi otročiči kar nečloveško odreti. Dr. Šusteršič je bogato preskrbljen; katoliška organizacija mu nese toliko, da se ne more pritoževati. Toda poleg njega je še nekaj mož, ki jih je treba preskrbeti, zlasti ker Šusteršič pri koritu gospodarske organizacije ne pripusti nobene konkurenco. Zato pa se snuje zdaj novo društvo, pri katerem se bo dalo koga preskrbeti. Imenovalo se bo »Obrambno društvo« ter bo imelo namen člane zastopati pred sodiščem, fabricirati popravke itd. itd. To bo nekaka odvetniška pisarna na deležu. Na Koroškem že imajo duhovniki tak pravni konsum, ki pa doslej še

ni prišel do veljave, tako da so se člani že naveličali plačevanja. V nas pa to društvo že celo ne bo imelo pomena, ker se pri nas nobenemu klerikalcu ne dela krivica, ampak se jim še veliko preveč prizvana. Ta prizanesljivost je tudi vzrok, da so klerikalci hujši kakor škorpijoni. Kakor rečeno, ne bo imelo to društvo nobenega drugačega pomena, nego da bo kak klerikalni odvetnik ali kazenski zagovornik kaj več zasluzil. To pa vsakemu privoščimo. Če se hlini in zatajuje, če se navdušuje za ljudi in za stvari, ki jih v srcu zaničuje, če žrtvuje značajnost in moštvo, naj od tega kaj ima!

Značilno imenovanje. Po nedavni smerti mariborskih kanonikov Križaniča in Pajka smo bili radovedni, kdo zasede njiju mest. O novem stolnem dekanu Hribovšku ne bomo govorili, ker je že doslej pripadal kolu mariborskih rudečkarjev. Zato pa naj spregovorimo nekaj besedi o novopečenem kanoniku, dosedanjem nadžupniku konjiškem — Jerneju Vohu. Za neznatno osebo Vohovo ne bi se živa duša brigala, da ni Voh po viših ukazih posegal v politiko, kjer se je kazal pristnega srednjeveškega fanatika. Poznamo ga posebno izza časov Hribarjeve kandidature, kateri je bil on najhujši nasprotnik. Pa tudi pozneje se je škofu nadležno obešal na suknu. Kadar je zbrovalo konjiško bralno društvo, bil je Voh, ki je vzel bodisi škofovo potovanje, bodisi njegovo obolelost ali kak slavnostni obed za povod, da je poveličeval škofa in silil ljudi k napitnicam. Voh je bil, ki je na slovitem shodu štajerskih deželnih poslancev in njih zaupnikov naščeval predsednika, da je nazdravil škofu, mudečemu se v topicah, in blamiral nehotete sebe in vse poslance, ki so tako skrbno varovali svojo klerikalno krinko. In ta mož je postal sedaj kanonik, on bo svetovalec škofov, on bo več ali manj uplival na podrejeno duhovščino. Česa se je nadejati od takih predpotopnih ljudij? Škof Napotnik je rojen Konjičan. Vohov prednik Pajek je bil tudi Konjičan in je postal kanonik šele za Napotnikovega vladanja. Voh je bil nadžupnik v Konjicah, sedaj je kanonik v Mariboru. Ali ga res ni v celi škofiji sposobnejšega in vrednejšega duhovnika? Ali mora biti eden kanonik vedno Konjičan? Za to vprašanje utegnejo se nekateri duhovniki zanimati. Pomagalo jim seveda ne bo nič. Kajti pomnijo naj, da prejme vsak hlapец svoje plačilo. Voh je prejel, ker je bil zvest oprodra svoljega vladno-klerikalnega škofa.

„Novi List“ na Reki trdi, da je pravosodno ministrstvo načeloma se že izreklo za to, da se pripozna veljavnost na vseučilišču v Zagrebu narejenih juridičnih skušenj tudi za Cislitvansko, s pogojem, da, ako se v Zagrebu ne ustavovi stolica za avstr. kazensko pravo, morajo Cislitvanci na kakem cislitvanskem vseučilišču napraviti izpit. — Bomo videli kaj je na tem poročilu resnice.

Trgovska in obrtna zbornica za Kranjsko je imela včeraj svojo zadnjo sejo pred novimi volitvami. Poročilo o tej seji smo morali odložiti za prihodnjo številko. Za danes naj le omenimo, da se je odobril novi volilni red s premembami, katere je odredilo trgovinsko ministrstvo. Po tem redu dobre veletrgovci posebej dva zastopnika in se je cenzus znižal na pet kron. Pri razpravi o proračunu je zbornični svetnik Luckmann predlagal črtanje postavke 5000 K za višjo trgovsko šolo. Ta predlog je bil odklonjen.

Obrtni shod. Deputacija obrtnikov se je včeraj imenom »obrtnega shoda«, ki se je vrnil v Ljubljani dne 8. t. m. poklonila merodajnim načelnikom tukajnjih uradov ter jim iztolmačila želje obrtnikov. V deputaciji so bili predsednik shoda g. Eng. Franchetti, podpredsednik g. Bizjak in tajnik g. Kregar. Deputacija se je najprej poklonila g. deželnemu predsedniku ekselencu baronu Heinu, kateremu je izročila resolucijo za vseučilišče, in nove obrtne predloge ter glede izdelovanja obrtnih del v kaznilični na Žabjeku. Gospod deželnemu predsedniku je deputacija prijavno sprejel in izjavil, da bode te resolucije priporočilno odposlat na pristojna mesta. Gospod deželnemu glavarju Otonu pl. Deteli je deputacija izročila na shodu sprejeto resolucijo za odpravo obrtnega dela v deželnih prisilnih delavnic. Gospod

deželnemu glavarju je deputaciji obljubil zadevo preiskati in je izrazil svojo naklonjenost označenim zahtevam obrtnikov. Nato se je poklonila deputacija deželnemu sodnemu predsedniku gospodu Levičniku ter mu izročila prošnjo, naj bi se odpravilo obrtno delo v kaznilični na Žabjeku.

Konsumno društvo v Starem trgu, ta sloveči duhovniški zavod, imelo bo sedaj opraviti z d o h o d a r s t v e n i m s o d i š e m . Finančni organi so zasačili neke ljudi, ki so povedali, da so po naročilu za to duhovniško konsumno društvo tih oapsko kuhalo žganje. Sveto pismo sicer uči: »Dajte cesarju, kar je cesarjevega«, a ta zapoved je prišla menda ob veljavo, ker se klerikalci s tako posebno vnemo pečajo s hitrapstvom.

Repertoar slovenskega gledališča. Jutri, v nedeljo, je samo ena predstava, in sicer se igra zvečer prvikrat krasna narodna drama »Na s o d n j i d a n« katero je spisal Peter Rosegger in ki se je igrala z največjim umetniškim uspehom v Gradcu in nedavno v Pragi. Glavne uloge v tej pretresljivi in efektni drami, katero je prevel F. S. Finžgar, imajo g. režiser Dobrovolny, g. režiser Vetrošek, gdž. Terševa, gdž. Ruckova in g. Deyl. Drama je prav dobro naštirana in skrbno pripravljena.

Slovensko gledališče. Sinočni gledališčni program »Glumači« in »V civilu« žalibog ni mogel več poselno zanimati našega občinstva. In škoda je, da je bila včerajšnja predstava slabu obiskana. Učila nas je, da laški element, laška umetnost Slovanom vendar bližje leži kakor germanska. Ne glede na par neznatnih malenkosti — gospod Krampera je padel enkrat iz konteksta in godeci so bili na nem mestu slabe volje — ne glede na te malenkosti je bila predstava »Glumačev« ena izmed najboljih, najbolj okroženih opernih predstav v tej sezoni. Orkester in pevski ensemble sta pila zopet bratovščino in sta živila v prijateljski harmoniji. Ker smo o domačih močeh, ki so nastopali v tej operi, že svoj čas obširneje poročali in ker takratni oceni nimamo nič važnega dostaviti, naj se samo še s par besedami spominjam našega izvrstnega gosta, g. B. pl. Vulakoviča, ki je bil prav za prav šele sinoči v svojem elementu. Njegov Tonio se je odlikoval s pravo južno živahnostjo; vroča kri mu je tekla po žilah, to je bil res laško — strastni komediant: temperamentno - kričeče barve v karakterizaciji so bile tukaj umestne. Poslušati moški baritonski glas tega pevca je bil velik užitek in želimo, da bi se odboru posrečilo, pridobiti si g. Vulakoviča še večkrat za gostovanja tekom te sezone. Gosp. pl. Vulakovič si je s svojim krasnim Wolframom in velezanimivim Tonijem mahoma osvojil vse simpatije ljubljanskega občinstva, ki ga je odlikovalo pri prvi in drugi predstavi z največjim navdušenjem. Gotovo je bilo gostovanje g. Vulakoviča dragocena pridobitev, zato le želimo, da ga čujemo kmalu v kaki veliki vlogi, n. pr. v Zrinjskem ali v Rigolettu. Gdž. Noemi in g. Olszewski igrala in pela kakor pri zadnji predstavi »Glumačev«, torej izvrstno. Pa tudi gg. Krampera in Wildner ter zbor, sploh celi ensemble pod vodstvom gosp. kapelnika Tomaša je bil vse hvale vreden. Pred opero se je občinstvo prav dobro zabavalo ob Kadelburgovi burki »V civilu«. Spektator.

Javna predavanja. Opozarja se na javno predavanje, katero prirede društva »Slovenska Matica«, »Zdravniško društvo« in društvo »Pravnik« dne 15. t. m. dopoldne ob pol 11. uri v veliki dvorani »Mestnega doma«. Predavata gg. dr. Alojzij Praunseis in dr. Otmars Krajec. Predmet: »Človeško telo, kako je sestavljen, razkazano s podobami modeli in preparati«.

Veselica v korist družbe sv. Cirila in Metoda. Začela se je doba veselic in plesov in vsakovrstnih priredb. Največkrat imajo te priredbe samo zabaven namen, a večkrat so združene tudi s plemenitim smotrom, s čistim dohodkom podpreti kako narodno ali dobrodelno na pravu. Takim priredbam gre seveda prednost pred vsemi

Dalje v prilogi.

drugimi in so vsa druga društva dolžna, se nanje ozirati. Dne 5. januvarja se priredi takva veselica in sicer v korist naše šolske družbe. Tiste družbe, ki je resničnim slovenskim rodoljubom najbolj prisluh. Ciril-Metodova družba se mora pred vsem drugimi podpirati. To prepričanje je dobilo tudi ljubljansko narodno občinstvo, kakor se je že mnogokrat pokazalo in se zopet pokaže dne 5. januvarja, kateri dan priredita združena odbora šentjakobške in šenklavške podružnice v »Narodnem domu« veliko veselico v korist družbi sv. Cirila in Metoda.

Koncert Eman. Oddrička. Začetkom meseca januvarja priredi najmlajši izmed bratov virtuzozov Ondričkov v ljubljanskem »Narodnem domu« koncert. Emanuel Ondriček, ki je šele kacih 19 let star, je doslej največ koncertiral na Rusku. Ruski car ga je odlikoval z visokim redom in ga imenoval svojim komornim vijolinistom.

Javen škandal. Prijatelj našemu listu nam piše: V 286. številki Vašega cenjenega lista omenili ste pod zاغlavjem: »Javen škandal« nezazidanega prostora ob vogalu Hilšerjevih ulic in Gradišča. Pritrjujem, da ste imeli prav. Pozabili ste pa omeniti dokaj hujega javnega škandala, koji vsakega pasanta iz »Pod tranec« proti tako frekvenciranem Hradeckem mostu dnevno spominja na nesrečno noč 1895. To je ona grozna razvalina nekdajne Černijeve hiše ob bregu Ljubljanice, ki je istotako zavetišče ponočnih parčkov, o kojem sem se gredoč čez most že večkrat prepričal. Ob bregu Ljubljanice vidiš zlasti v poletnem času dvomljive prikazni se plaziti, ki imajo sigurno vsi jeden cilj — zginiti k »rendezvous« — po stopnicah v »najlepšem« podrtijo ljubljansko. Je li ne bi bilo umestno, da bi magistrat vmes posegel in ukazal iz javnih ozirov ta »prelepi« potresni ostanek demolirati? Ako še navedem, da je lastnica »krasnih« teh razvalin bogata kranjska hraničnica, storil sem to, kar sem smatral za svojo dolžnost.

Ciril-Metodov koledar za leto 1902 je kot stenski skladni koledar letos v prvo obelodanil kamniški tiskar Anton Slatnar. — Že poprej smo se uverili o tem, kako je tej novi tiskarni prav zelo mar lepe oblike in pravilnosti v tisku. In v tej sodbi nas potruje pričujoči koledar. Na čelu nosi Slatnerjev nastenjač krasni podobi sv. Cirila in Metoda. Posneti ste po Jurij Šubičevem umotvoru, ki ga vidiš v stranskem altaru crkljanske cerkve na Gorenjskem. — Na to je tiskan koledar s svetniškimi imeni v taki čisti slovenščini, kakor je dosedaj nismo brali niti v enem koledarji v naši besedi. S tem je povedano v koledarjevo pohvalo dovolj. Ta čista slovenščina ustreza uprav namenom družbe sv. Cirila in Metoda, koje slednja izjava hoče tudi po pravilnosti svojih spisov poučevati svoj rod. Pod tem koledarjem besedilom je skladovnik za vsak dan. Skladovniku na desni in levi pa je natisnjena družbina kronika, kakor je do sedaj ni bilo še brati nikjer. V tej kroniki je natančno zaznamovano leto in dan šestnajsterim družbinim velikim skupščinam, ter imena in letnice po družbi do sedaj ustanovljenih zavodov. — Ker je vsaki deseti koledarjev izvod družbin dobiček, sezite Slovenci po njem! Za koledar ni, kakor so časih podobnosti, čednim sobam le za navlako — ta Ciril in Metodov koledar je lep in najlepši sobani v pravi kinč. Naročite si ga in prepričate se resničnosti pričujoče priporočitve. Velja pa K. 140 in na 12 naročenih koledarjev je eden brezplačen.

Redni občni zbor poveškega društva „Ljubljana“ vrši se v nedeljo 22. t. m. ob 2. uri popoldan v društvenih prostorih v »Narodnem domu«, h kateremu se vsi izvršujoči in podporni člani najjudnejne vabijo.

Plesni odsek društva „Sla-vec“ odgovarja tem potom na razna vprašanja članov, da častiti podporniki še lahko vstopijo v plesno šolo, da se priuče raznim novim plesom. V plesu se poučuje vsako nedeljo in praznik od 4. ure popoldne do 7. ure zvečer v društvenih prostorih v »Nar. domu«, I. nadstr., na levo.

Postojinski vodovod. Cesar je potrdil od deželnega zborna sklenjeni zakon glede postojinskega vodovoda.

Narodna čitalnica v Kamniku priredi dne 15. t. m. dramatično predstavo, uprizori se veseloga »V Ljubljano jo dajmo«, kateri sledi prosta zabava. Pri predstavi sodeluje oddelek kamniškega salonskega orkestra.

V Celju je umrla hišna posestnica Apolonija Jazbec, ki je zapustila, kakor poroča »Domovina«, skoraj vse svoje lepo premoženje v cerkvene in dobrodelne namene. Svoj vinograd s hišo in vinom na Starem gradu je volila šolskim sestrám, celjska dijaška kuhinja dobi neki 12.000 K.

Korupcija v občinskih upravah v Istri, kar jih je v italijskih rokah, je občeznana in se izkaže vsak čas pred kakim sodiščem. Sedaj stoji pred porotniki v Rovinju bivši blagajnik občine Motovun, L. Corazza, ki je občino ogoljufal za lepe tisočake.

Velike vojaške vaje v Istri. Prihodnje leto se bodo vršile velike vojaške vaje v Istri in sicer ob morski obali, ker bo sodelovala tudi mornarica. Vaje se udeleži vse vojaštvo, kar ga spada k III. voju (Gradec) in kar ga je pod vojnim zapovedništvom v Zagrebu in v Zadru.

Nove razglednice. Akad. slikar I. Vavpotič je naslikal v spomin humorista Alešovca razglednico. Faun drži v desni roki portret Alešovca izza njegove moške dobe, z levo roko pa se naslanja na zadnjo sliko Alešovca. V ozadju je glava prvega lista »Brenclja«, na levi strani pa Alešovčeva rojstna hiša. Razglednice je založila gosp. B. Šever. Čisti dobiček je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda.

„Meščanska godba“ priredi jutri, v nedeljo zvečer ob 8. uri koncert v »Narodni kavarni«. Vstopnina 30 vin.

Coprnicu so zaprli. Danes dopoldne je mestna policija ujela coprnicu in jo dala pod ključ. Ženska je bila znana daleč okrog in iz cele dežele so prihajali ljudje k njej iskat pomoči v vseh nadlogah življenja. Tudi Ljubljanci so jo obiskivali. V hiši, kjer je stanovala, je imela velik respekt in vsi so se je bali kot coprnice. Znano je bilo v hiši, da ima mizico, na kateri se včasih na njeno povelje pokaže sam satan in se ž njo pogovarja. Gorje tistem, ki se je k tej mizici vse del, vstati ne more več, dokler ona ne spregovori svoje formelce. Tudi je bilo v hiši znano, da ima coprnicu Kolomanove bukvice in da zna zagovarjati. Ko je policija zvedela za to coprnicu, jo je opazovala in danes, ko je imela svojo ordinacijo, jo je prijela, zaprla, iej vse knjige, čarovne predmete in čudotvorne korenine zapnila. Našla se je pri njej knjiga »Kolomanov žegen«, ki ima 71 kapitolov in 271 strani. Neka druga knjiga se imenuje »Sanje device Marije« in imajo čudotvorno moč, če se privežejo na trebuh. S pomočjo teh knjig, korenin, starih rut, cunj, sladkorja, storžev it. d. je coprница zdravila razne človeške bolezni, kakor raka, otekline na nogah, kašelj, katar it. d. Zdravila je na tako originalen način. Ženski, ki ji je tožila, da jo boli trebuh okoli popka, je dala staro raztrgano ruto in košček sladkorja, pa ji je vse minulo. Dekleta, ki je imelo nezakonskega otroka, pa ni fant hotel za njega plačevati, je dala cunjo, katera je imela moč, da se je fant spomnil svojih očetovskih dolžnosti. Dekleta so kar vrela k coprnicu in našla so pisma, v katerih pišejo, da bi njej pomagalo »Tega človeka pridobiti«. Tudi prešiče je znala zdraviti in hodila je celo po deželi okoli prešiče zdraviti. Na stanovanju so neki našli vse polno pisem in celo telegramov s prošnjo, da naj pride zdraviti. Coprničjo je neki uganjala že dve leti in si jo seveda pustila dobro plačati. Coprati jo je naučil brat bivšega župnika na Primskem, kateri je vse skušnosti svojega stanu razdelil bratu in ima sedaj čudatvorno moč v sebi. Ta jej je tudi blagoslovil vse reči, karere so se dobole pri njej. Morda si bode čarovnica sedaj še iz ječe pomagala. Radovedni smo, če zna tako coprati.

Prijeta tatica. Včeraj zvečer je prišla neka mlada, dobro oblečena gospodičina k urarju Kriegelnu v Wolfsovi ulicah in si je dala pokazati ure. Zbirala je dolgo, pa je potem odšla, ne da bi bila

kaj kupila. Ko je stopila iz prodajalnice je prišel slučajno mimo detektiv. Kmalu po odhodu neznane gospodične iz prodajalnice, je opazil urar Kriegel, da mu je gospodična odnesla dve srebrni uri. Nauznanil je to policiji in dotični detektiv, ki je srečal gospodično pri izstopu iz prodajalnice, jo je danes spet dobil na ulici in takoj aretoval. In res so našli pri aretovani eno srebrno uro, skrito v dežniku, in en zlato verižico, katero je bila že danes ukradla pri urarju Zajcu na Starem trgu. Ena uro je bila že prodala tatica je brezposebna natakarica Terezija Fugec iz Kamnika, katera je tudi v Ljubljani služila. Oddali so jo na Žabek.

Mogo zlomit si je včeraj v Logatu potnik trgovca I. Grobelnika v Ljubljani, g. I. Verderber. Prepeljali so ga v deželno bolnico.

V nezavesti je obležal na cesti neki uslužbenec »Gospodarske zvezze«, ker je zavžil preveč žganja. Poklicati so morali zdravnika, da ga je spravil k sebi.

Ponovo je ukradel včeraj poludne pred Kordikovo prodajalnico v Prešernovih ulicah pleskar I. K. Ko so ga prijeli, se je tako prestrašil, da je pozabil svoje ime in le rekel, da se piše Ivan Bernik. Našli so pri njem tudi nalivalnik, katerega je ravno tam vzel.

Izgubljene reči. Na poti od »Zvezde« do Kolodvorskih ulic je bil izgubljen vojaški zasluzni križec. — Gostilničarka M. K. je izgubila na poti od Starega trga čez sv. Jakoba trg in most do Križevniških ulic srebrno žensko uro in srebrno verižico.

Bogato vseučilišče. Iz New-Yorka javljajo, da je podarila mrs. Stamford, znana človekoljubna dama v Kaliforniji, Leland-Stanford univerzi v Palo Alto, katero je ona ustanovila, akcije, posestva in denarja v vrednosti 150 milijonov krov.

Najmlajša francoska igralka ima 3 leta in pol ter igra vsak večer vlogo Loysa v Massenetovi drami »Griseldis«. »Matin« je prinesel njeni sliko. Suzana je sila resna in baje duševno zelo razvita deklica.

Posledice romana. Kakor poročajo iz Pariza, je sklenil mornarski preiskovalni sod v Brestu enoglasno, da odpusti poročnika Deresona, ker je napisal pred kratkim prerealističen roman, t. j. povedal je v njem mnogo resničnega, toda ne ravno lepega o mornarskih častnikih in njihovih rodbinah. Dereson je prosil, da bi ga odpustili, še predno se je sešel preiskovalni sod, a mornarski minister je to odklonil.

Vlečka — prepovedana. V Pragi je stavil nedavno profesor dr. Reimsberg v mestni sanitetni komisiji prav resen predlog, naj bi se ženskam prepovedalo nositi vlečko in sicer iz zdravstvenih ozirov. Predlog se je odikal mestnemu svetu. — V Lincu pa je oddalo občinskemu svetu prebivalstvo samo peticijo, v kateri prosi za prepoved vlečke. Peticijo je podpisalo več sto oseb, mej katerimi je tudi precej žensk; zato je tudi upati, da ne bo brez uspeha.

Medeni tedni. Iz Moskve poročajo, da je grof Lev Tolstoj spisal novo dramo »Medeni tedni«, ki se bo igrala v moskovskem novem gledališču.

Velikanski top je poskušala pri Savannah američanska vojna komisija. Top je 50 črevljev dolg, 50 ton težak, ima v premeru 10 col in meče ekspanzivne kroglice 5 km daleč. Ena sama kroglica zadošča, da uniči vojno ladijo.

Nemiri v Španiji. V Kadiku so nastali v zadnjem času zopet veliki nemiri. 11. t. m. ponoči so bile polne ceste štrajkujočih pekov in drugih ljudij, ki so bili oboroženi z noži in palicami ter so klicali: »Doli z meščanstvom!« »Živila socialna revolucija!« Vdrli so tudi v prodajalne in so jih oropali. Šele po dolgem času se je posrečilo orožništvu napraviti red. Več štrajkujočih in tudi par orožnikov je bilo ranjenih; prav mnogo rogoviležev pa je sedaj zaprtih.

Most preko Behringove ceste. Kakorjavlja »Sibirskaja Sin«, se namerava združiti več ruskih, ameriških in francoskih kapitalistov ter postaviti preko Behringove ceste jeklen most. S pomočjo tega mostu in s sibirsko železnicijo bi se zvezala Evropa direktno z Jez-

dinjenimi državami, kar bi bilo, seve, velikanskega pomena. Behringova cesta je široka le 56 km ter ima več majhnih otočkov, ker bi olajšalo zidanje mostu.

Blaznik v cerkvi. Iz Merana poročajo, da je v nedeljo, 8. t. m. v župni cerkvi, prav ko je čital duhovnik evangelij, priskočil vpričo mnogobrojne občinstva neki drug duhovnik in začel davati mašujočega tovariša. Več oseb, med njimi vojaki, so zgrabili napadalca ter ga s težko silo odvedli v zakristijo, kjer se je onesveščen zgrudil na tla. Duhovnik pri oltarju je dovršil svojo mašo, dasi je ves trepetal, blaznika, 25letnega Madjara, Andreja Simonffya, pa so odpeljali v blaznico. V cerkvi je nastala velika panika, a nesreča se ni pripetila nobena.

Amerikanka. Mis Ekdotist je izgubila mater, ko je bila v tretjem letu in je prebila svojo mladost z očetom — geologom. Jezditi se je naučila skoraj obenem, ko se je učila; že v nežni mladosti je sukala orožje, in ko je bila 10 let ustrelila je Indijanca, ko je nameraval ubiti belo žensko. V drugem slučaju je prihitela na konju na pomoč svojemu očetu, katerega so z njegovim spremstvom vred napadli divjaki. Ko je končno mis Ekdotist vstopila na koloradsko vseučilišče, je plačevala šolnino iz dohodkov živine, katero si je sama vzdrževala. Po univerzitetnih študijah je postala učiteljica. Pozneje se je učila godbe to se izkazala nadarjeno glasbenico. Potem je dobila mesto sekretarja departementa. Ker je spretna na glasbilu, ima mis Ekdotist mesto v operni družbi, a lingvistična znanja so ji naklonila službo nadzornika v mitničnem uradu, Vrhutega je mis Ekdotist žunalistka in je izdala voditelja po New-Yorku, spisala roman in celo vrsto sociologičnih člankov.

Knjizevnost.

Quo vadis? — Ta veliki Sienkiewičev roman izide v »Goriški tiskarni« A. Gabršček za novo leto. Obsegata nad 40 tiskanih pol. Cena 3 krone, po pošti 20 vin. več. — Življenje prvih kristjanov in njih muke pod okrutnim Neronom je pisatelj naslikal tako živo, da čitatelj sledi pripovedovanju z največjo napetostjo do konca. — Ta roman je jako pripraven za noveletna darila.

Telefonska in brzovarna poročila.

Dunaj 14. decembra. Dunajski akademiki so izrekli solidarne z zahtevo graških kolegov, da se ustanove na graški univerzi začasne slovenske stolice.

Dunaj 14. decembra. V okraju Margareten so priredili nemški nacionalci shod, katerega se je udeležilo več njihovih poslancev. Kršč. socijalci so mej govorom posl. Bauerle tako razsajali, da je bil shod razpuščen.

Berolin 14. decembra. Poljski akademiki tukajnjih visokih šol so uprizorili veliko demonstracijo proti poljskim poslancem, katerim očitajo slabotno zastopanje poljskih prav v nemškem državnem zboru povodom razprave o wrešenskih dogodkih.

Rim 14. decembra. Menelik nameava na spomlad priti v Evropo in obiskati več dvorov.

London 14. decembra. Argentinska vlada je z ozirom na predstoječo vojno pri angleški banki deponirala 48 milijonov krov.

Novi York 14. decembra. Mejužnoameriškima republikama Čili in Argentinijo je nastal velik konflikt. Obe državi že mobilizirati svoji armadi, ker se smatra vojna za neizogibno.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja povpraševanja po »Moll-ovem francoskem žganju in soli« dokazujo uspešni vpliv tega zdravila, zlasti koristnega kot bolesti utrujejoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po K 190. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na DUNAJU, Tuchlauben 9. V zalogah pa deželi je izrecno zahetati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom.

Nadvojvodsko županstvo v Darmstadtu je dalo, ko so to provzročili šolski zdravniki, vsakemu šolarju neko kazalo na stare, v katerem med drugim stoji tudi tole: »Starši se kar najnaj

Primerne božične darila, stalne cene, ki prouzroča sleherni gospodinji veliko vesela in postaja čim dalje priljubljenejše, je kompletna garnitura namiznega orodja iz ameriškega patent srebra. To je vseskozi bela kovina, ki ohrani dolga leta srebrno barvo, za kar se jameči Tvrda A Hirschberg, Dunaj, II. Rembrandtstrasse 19, prodaja to garnituro 42 komadov, ki je prej veljala 40 gld., za skrajno nizko ceno 6 gld. 60 kr.

Dež. gledališče v Ljubljani.

Štev. 39.

Dr. pr. 1148

V nedeljo, 15. decembra 1901.

Prvikrat na slovenskem odru:

Na sodnji dan.

Ljudska igra v štirih dejanjih. Spisal P. K. Rosegger. Poslovenil F. S. Finžgar. Režiser A. Verovšek.

Blagajnica se odpira ob 1. uri. — Začetek ob 1/2. ur. — Konec ob 10. uri.

Prihodnja predstava bude v torek, 17. decembra.

G. Hauptmann: „Hanica“.

Meteorološko poročilo.

Vrhina nad morjem 805 m. Srednji kračni tlak 735.0 mm.

Dec.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Preček
13	9. zvečer	725.6	- 02 sl. jvzhod	dež		
14	7. zjutraj	719.8	- 27 sl. jvzhod	dež		
	2. popol.	721.0	- 52 sl. jug	oblačno		206 mm.

Srednja včerajšnja temperatura -19°, normale: -14°. — Sinoči se je bliskalo.

Dunajska borza

dne 14. decembra 1901

Skupni državni dolg v notah	59.15
Skupni državni dolg v srebru	90.05
Avstrijska zlata renta	118.90
Avstrijska kronska renta 4%	95.95
Ogrska zlata renta 4%	118.85
Ogrska kronska renta 4%	94.30
Avstro-ogrsko bančna delnica	159.7
Kreditne delnice	653.50
London vista	239.32
Nemški državni bankovci za 100 mark	117.17
20 mark	23.44
20 frankov	19.06
Italijanski bankovci	93.45
C. kr. cekini	11.32

Zahvala.

Bolestno potri vsled nedopovedljivo težke izgube naše iskreno ljubljene, najboljše matere, oziroma tašče, gospe

Ivane Koschir-Ničman

si usojamo tem potom za vso ono ljubevnivo sočutje ob bolezni kakor tudi ob smrti nepozabljive drage ranke, za neštevilne leve vence in za kako mnogobrojno častilno udeležbo ob pogrebu izreči našo preglaboko čuteno zahvalo.

Ljubljana, 13. decembra 1901.

(2742) Gleboko žalujoči ostali.

MATTONJEV GIESSHÜBLER

naravna alkalična kislina

kateri je kot zdravilni vrelec že več sto let na dobrem glasu v vseh boleznih dihal in prebavil, pri protinu, želodčnem in mehurnem kataru. Izvrsten je za otroke, prebolele in mej nosečnostjo. (25-9)

Najboljša dijetetična in osveževalna pijača.

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju in Petru Lasniku v vseh lekarnah, večjih špecerijah, vienskih in delikatesnih trgovinah.

Mlad

trgovski pomočnik

želi premeniti svojo službo. Izurjen je v galerijski in špecerijski stroki.

Ponudbe sprejema V. D. poste restante, Ribnica. (2736-1)

Firm. 276. Posam. II. 59/1.

Razglas.

Pri c. kr. deželnem kot trgovinski sodniji v Ljubljani se je izvršil vpis tvrdke "G. Pikel" trgovina s špecerijskim in kolonialnim blagom, z želodčno in steklom;

in Gregorja Pikel, trgovca v Postojni št. 3, kot imetnika te tvrdke v register za posamezne tvrdke.

C. kr. deželna kot trgovska sodnja v Ljubljani, odd. III., dne 9. decembra 1901. (2734)

Koroški rimski vrelec
najfinješa planinska kislavoda, izkušena pri vsakem nahodu, posebno otroškom, ob slabem prebavljanju, pri bolezni na mehuru in ledvicah. (573-51)

Zastopstvo za Kranjsko in Primorsko:
Fran Rojnik
Ljubljana, Pred Škofijo št. 22.

Svojo veliko zalogu naravnih vin na debelo

priporoča (2737-1)

Jernej Stele

v Spodnji Šiški št. 172.

Usojamo si kar najbolje priporočati

prima vina

lastnega pridelka, obenem prosimo, da naju počastite v slučaju potrebe s pracej obsežnim načinom. Ponujamo: Lisiško rdeče à 18 in 19 kr., belo à 22 in 24 kr., istrijsko rdeče à 14 in 15 kr., belo à 16 in 17 kr., šilher à 15 in 16 kr., teran à 16 in 18 kr., za liter loco Pulj v posojilnih sodkih, ki se kar najbrže franko nazaj odpošijejo.

S spoštovanjem

Ivan in Nikolaj Žic

veletrgovina v vinom.

Barka: Domitila & Stefania, Pola.

Mejnarodna panorama.

V poslopju meščanske bolnice.

Vstop s zadnjega trga. Pogačarjev trg.

Ljubljanska umetniška razstava I. vrste.

Fotoplastično potovanje po celem svetu v polni istini.

Ta teden, od nedelje 15. do sobote

21. decembra t. l.

Lepi Neapelj

z izbruhajočim Vezuvom.

Vezezanimiva naravnost, plastika in perspektiva.

Otvorjeno vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, od 9. ure zjutraj do 9. ure zvečer. (2735)

Vstopnila za odrasle 40 h, za otroke, dijake in vojake do narednika 20 h.

Dijaki dobé znižane cene le takrat, kadar pridejo korporativno s svojimi gg. profesorji.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1901. leta.

Cădăd iz Ljubljane juž. kol. Proga ob Trbiž.

Ob 12. uri 24 m po noči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussce, Solnograd, čez Klein-Reifing v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zall ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genova, Pariz, čez Klein-Reifing v Steyr, Linc, Budejvice, Plzen, Marijine vare, Heil, Franzova vare, Karlove vare, Prago, (direktne voz I. in II. razreda), Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Ob 10. uri zvečer osobni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trat-Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda). — Proga v Novo mesto in Kočevje. Osobni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 55 m zvečer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. — Ob 3. uri 25 m zjutraj osobni vlak z Dunajem via Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograda, Lince, Steyr, Ausseea, Ljubna, Celovca, Beljaka, (Monakovo-Trat direktni vozovi I. in II. razreda). — Ob 7. uri 12 m zjutraj osobni vlak z Trbiža. — Ob 11. uri 15 m dopoldne osobni vlak z Dunajem via Amstetten, Karlovih varov, Heil, Marijine varov, Plzna, Praga, (direktni vozovi I. in II. razreda), Budejovic, Solnograda, Lince, Steyr, Pariza, Geneva, Curih, Bregenca, Inomosta Zella ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 41 m popoldne osobni vlak z Dunajem, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osobni vlak z Dunajem, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Proga v Novo mesto in Kočevje. Osobni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob 8. uri 35 m zvečer. — Odobr. iz Ljubljane drž. kol. Proga iz Trbiža. — Ob 11. uri 15 m zjutraj osobni vlak z Dunajem via Amstetten, Karlovih varov, Heil, Marijine varov, Plzna, Praga, (direktni vozovi I. in II. razreda), Budejovic, Solnograda, Lince, Steyr, Pariza, Geneva, Curih, Bregenca, Inomosta Zella ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 41 m popoldne osobni vlak z Dunajem, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 50 m zvečer, ob 10. uri 5 m le ob nedeljah in praznikih v oktobru, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnik. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. (1393)

Uabilo občnemu zboru

delniškega društva

I. Narodni dom v Rudolfovem

kateri se bode vršil

5. januarja 1902

ob 6. uri zvečer v čitalnici, pri katerem se bode razpravljalo in sklepalo:

1. o letnem poročilu,

2. o računu za leta 1900 in 1901,

3. o radu društva z ozirom na to, da se je

namen društva dosegel in

4. eventualno, če ne bi moglo sklepati o 3. točki,

sprememba pravil §§. 2, 3, 5, 14, 24 in 25.

Če se sklene razid društva, volit se bode

likvidacijski odbor, v nasprotnem slučaju pa volitev 7 udov v upravnem odboru in 3 udov v pre-

gleđovalni odbor.

Rudolfov, dne 12. dec. 1901.

Upravni odbor.

(2732)

Spreten mašinist

ki je izučen ključar in v električni stroki izurjen, išče službe. (2677-2)

Ponudbe pod „mašinist S.“ na

glavno pošto v Mariboru.

do 300 goldinarjev na mesec

lahko zaslužijo osobe vsakega stanu v vseh krajih gotovo in pošteno brez kapitala in rizike s prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. —

Ponudbe na: Ludwig Österreicher, VIII., Deutsche

Pod Trnico št. 2.

51 Veliko
zaloge

klobukov

priporoča
J. Soklič.

Najnižje cene.

Dragotin Košak
* zlatar *

51 Ljubljana, Prešernova ulica št. 5,
Velika zaloge
razne zlatnine
in prstanov.
Popravila in vsa v mojo
stroko spadajoča dela se ceno in točno izvrši.

Izobražen mladenič
ki je z dobrim vsehom absoluiral kmet. Šolo ter z
dobičimi spričevali in je nemškega in slovenskega
jezika popolnoma vešč, ter ima dve leti pisar-
niške prakse prosi dobiti primerne službe, katero
bi rad takoj nastopil.
Ponudbe naj se blagovljivo poslati pod
št. 10 na upravnštvo tega lista. (2714-3)

Eckertova žlahtna kupa
(Edelraute) (871-20)
dijetični
naravni likér
iz planinskih zelišč, destiliran,
prijetnega okusa, želodec krep-
čujoč. Na lov ali pri izletih
vodi primešan izborna okrep-
čen. Najboljja priporočeno
domače sredstvo.
Ces. kralj. dež. priv.
tovarna za likerje
Alb. Eckert, Gradec.

Holandsko-ameriška proga
Rotterdam-New-York.

Prihodnje odplutbe:

19. dec. Rijndam 6:30 dopoldne.
9. jan. Rotterdam 1:00 popoldne.
16. jan. Amsterdam 5:30 popoldne.
23. jan. Statendam 12:30 popoldne.
Parniki na 2 vijaka 12.500 ton.
Rotterdam 8302 ton, Statendam 10.320 ton,
Potsdam 12.500 ton. (221-10)
Cene v prvi kajiti od 264 K naprej iz prista-
drugi kajiti od 228 K nišča
III. razred 197 K 40 h z Dunaja.
Pisarne na Dunaju: Za kajite: I., Kolowratring 10;
za III. razred: IV., Weyringergasse 7 A.
Avstr. podružnice v Brnu, Inomostu in Trstu

Pristen

Pekarekov kitajski čaj.

→ v originalnih zavitkih →

se ne more nadomestiti, kar se tiče kakovosti, z nikakršno drugo, kakorkoli imenovan znamko, ter ostane nedosežen glede finosti, moči in aromе, po svojem izbranem mešanju.

Nikdo naj ne zamudi poskušnje in pri nakupu naj pazi na podpis pri vsakem zavitku, da ne dobi manj vrednega blaga ali celo ponarejenih izdelkov.

Pekarekov pristen kitajski čaj

se dobi v Ljubljani pri:

Alojziju Lillegu, špecer. trgovcu in Antonu Kancu, drogueristu.

F. Cassermann
krojač za civilne in raznovrstne
uradniške uniforme
In poverjeni zalagatelj ces. kr. unif.
blagajne drž. železnico uradnikov
Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 4
se priporoča slavnemu občinstvu za
izdelovanje civilnih oblek in nepre-
možljivih havelokov po najnovejši fa-
cion in najpovoljnjejših cenah. Angle-
ško, francosko in tuzemsko robo ima
na skladu.
Gospodom uradnikom se pri-
poroča za izdelovanje vsakovrstnih uni-
form ter preskrbuje vse zraven spa-
dajoče predmete, kakor: sablje, moče,
klobuke itd., gospodom c. kr. justi-
čnim uradnikom pa za izdelovanje
talarjev in baretov. 51

Darila za vsako priliko!
Frid. Hoffmann
— urar —
v Ljubljani, Dunajska cesta
priporoča svojo naj-
večjo zaloge vseh
vrst
žepnih ur
zlatih, srebrnih, iz-
tule, jekla in nikla,
kakor tudi stenskih
ur, budilik in salonskih
ur, vse samo
dobro do najnovejše
kvalitete po nizkih
cenah.
Novosti
v žepnih in stenskih
urah so vedno
v zalogi. 51
Popravila se izvršujejo najtečno.

A. KUNST
Ljubljana, Židovske ulice št. 4.
Velika zaloge obuvat
lastnega izdelka za dame, gospode in otroke
je vedno na izberi.
Vsakešna naročila izvršujejo se točno in
po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in
zaznamenjujejo. Pri zunanjih naročilih bla-
govati naj se vzorec vposlati.

Josip Reich
likanje sukna, barvarija in
kemična spiralnica
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4
se priporoča za vsa v to stroko spadajoča
dela.
Postrežba točna. — Cene nizke.

August Repič, sodar
Ljubljana, Kolizejske ulice št. 16
(v Trnovem)
izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne
sode
po najnižjih cenah. 51
Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

Ign. Fasching-a vdove
51 ključavnica
Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)
priporoča svojo bogato zaloge
štidelnih ognjišč
nejprvprosteh kakor tudi najfinjejših, z zolto
medjo ali mesingom montiranih za obklade z
pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in
po ceni. Vnana naročila se hitro izvrši.

Fran Detter
LJUBLJANA, Stari trg št. 1.
51 Prva in najstarejša zaloge
šivalnih strojev.
Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam
svoje izvrstne siamoreznice in matlinice, katere se dobivajo vzliz-
njih izbornosti ceno. — Cenik zastonj in poštne prosti.

Varuj svojo ženo!
Za vsako rodbino najvažnejšo
knjigo v otroških zadavah s des-
tisoč zahvalnimi pismi pošilja
diskretno za 90 vin. v avstri-
jskih zvezkah (odprt 70 vin.)
gospa A. Kampf,
Berlin S. W. 220 Lin-
denstrasse 58 (1912-30)

Nihče
naj ne zamudi oglasiti se za prevzetje agenture
neke najstarejše menjalnice za prodajo postavno
dovoljenih državnih in posojilnih sreč proti pla-
čilu na obroke. **Najvišja provizija, pred-
plačilo, ozir. stalna plača.** Ponudbe pod
"V. Z. 8497" na Haasenstein & Vogler,
Dunaj. (2634-3)

S. Goldschmidt & sin
tovarna štidelnih ognjišč
Wels, Gornje Avstrijsko.

Prenosilna štidelna ognjišča v navadni
opremi, kakor tudi z emajlom, porcelanom, z ma-
jolično opažbo, za hišna gospodinjstva, ekonomije,
gostilne in zavode. — Dobivajo se lahko po vsaki
renomirani trgovini z železnino. — Kjer ni zastopa,
se naravnost pošilja. (923-33)

Prave ruske galoshe
iz Rige z znamko zvezda
1888. se dobijo po nizki ceni
na debelo in drobno
samo pri:
Ant. Krisper-ju in Vaso Petričić-u v Ljubljani
ter nadalje tudi pri sledenih tvrdkah:
Idrija: Valentin Lapajne, V. Treven.
Jesenice: Anton Treun, J. Ferjan.
Kamnik: Gregor Kratner.
Kočevje: E. Hofmann, Franc Bar-
telme, Franc Jonke.
Kostanjevica: Alojzij Gatsch.
Kranj: Marija Pollak.
Krško: Rupert Engelsberger.

Optični zavod
J. P. GOLDSTEIN
Ljubljana, Pod trnico 1
priporoča svojo veliko zaloge
vsakovrstnih očal, lov-
skih in potnih daljnog-
ledov, kakor tudi vseh
optičnih predmetov.
Zaloge fotografičnih aparativ.
Vsa v to stroko spadajoča popravila
in vnača naročila točno in ceno.

HUGO IHL
v Ljubljani
v Špitalskih ulicah št. 4.
Velika zaloge 51
suknenih ostankov.

ŽIVILA MAGGI

NAJBOLJŠA SVOJE VRSTE.

Največje važnosti za vsako rodbino.

Maggi za zabele
daje juham, bouillonom, primakam,
sočivjem itd. presenetljiv, krepak in
dober okus.
— Malo kapljic zadošča. —
Stekleničice od 50 h naprej.

JUHE v tabletah.

Tableta za 2 porciji 15 h.

Maggi jeve juhe v tabletah omogočajo hitro samo z vodo izgotoviti krepke in lahko prebavljive juhe.

→ 19 različnih vrst. ←

Konsommé & Bouillon v tobolcih.

1 Consommé-tobolce za 2 porciji najfinejše krepke juhe 20 h.

1 Bouillon-tobolce za 2 porciji krepke mesne juhe 15 h.

Poliže se samo z vrelo vodo in brez vsake primesi je gotovo.

Poskušnja prepriča bolje, nego vsaka reklama.

Dobiva se v vseh kolonijalnih, delikatesnih in drogerijskih trgovinah.

(2727)

Lepo predivo

kakor tudi
vse druge deželne pridelke
vsako množino suhih gob
kupuje najdražje
Anton Kolenec
trgovec v Celji na Stajerskem.
Kdor ima kaj blaga, naj naznani ceno in
kakovost. (2182-20)

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Ferlach) na
Koroškem

se pripravlja v izdelovanje vsakovrstnih
pušč za lovce in strelice po najnovejših
sistemi pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, vsprejema vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene.
— Ilustracije (2682) vanti centki zastonj. (49)

Fotografične razglednice in albumi
ter pisarniške potrebščine.

Prikladna darila

! za Božične praznike !

priporoča najbolje

trgovina z galanterijskim blagom in igračami

F. M. SCHMITT

— Pred škofijo št. 2 —

svojo največjo zalogo, ki je stalno razstavljena
v I. nadstropju. (2586-4)

Pristne Šentpeterburške in ameri-
čanske galoske.

Raznovrstni nabit in svačilna
božična drevesca l. t. d. l. d.

PARIŠKA RAZSTAVA 1900: „GRAND PRIX“.

Najvišje odlikovanje!

Na 7 prejšnjih razstavah odlikovano s prvimi darili.

Le
pristno s
1860
T.P.A.P.M.
СЛЕТЕРБУРГЪ

na
podplatu.

Šentpeterburške
galoske
čevlji za sneg, Storm Slippers
Vsak dan se izdela
v tovarni
40.000 parov!

Samojedini kontrahenti: **Messstorff, Behn & Co., Dunaj, I.**
V Ljubljani se dobivajo pri znanih tvrdkah: **J. S. Benedikt, Ernest Jeuniker,
A. Kasch, Henrik Kenda, Iv. Kordik, Ant. Leutgeb, Karl Recknagel,
Albert Schäffer, F. M. Schmitt, Fran Szantner** itd. (2608-8)

Lekarna „pri orlu“

v Ljubljani, Jurčičev trg št. 2

— priporoča: —

Povsed znane „Dunajske želodocene
kapljice“, 1 stekl. 20 h, 6 stekl. 1 K.
Baby-puder, prijavljen in jako cenem
trosilni prašek za otroke, 1 majhna škatljica
30 h. 1 večja škatljica 50 h.
Menthol-prašek za zobe, tako dober
in neškodljiv, v plehastih škatljicah 80 h.
K temu Menthol zobna in ustna
voda (tudi zoper zobobol), uničuje slab
duh po kadenju in jedilih. 1 v. stekl. 1 K.

Tudi se v lekarničnem laboratoriju izdeluje
zanesljivo močna, čista
kemična

sodovica in pokalice.

S cenami lahko konkuriram z vsako tvrdko.

Lastnik: 51

Mr. Ph. Mardetschlaeger, lekarnar in kemik.

A. Agnola

Ljubljana
Dunajska cesta
št. 13.

Velika zaloga
steklenine,
porcelana,
svetilk,
zrcal,
šip itd. itd.
po najnižjih
cenah. 51

Blaž Jesenko

I. Ljubljana, Stari trg št. 11.

Zaloga vsakovrstnih

klobukov in čepic

perila, kravat itd.

po najnižjih cenah.

Mehanik Ivan Škerl

stanuje samo

Opekarska cesta št. 16.

Šivalni stroji po najnižjih cenah.

Bleikle in v to stroku spadajoča popra-

vila izvršuje dobro in ceno. 51

Vnarja naročila se točno izvrši.

Trgovina mešanega blaga

z žganjetočem, katera že obstoji skozi
osem desetletij, se zaradi slabega
zdravja z zalogo in hišo vred prav pod
ugodnimi cenami **prodaja**, ali pa kakemu
spretnemu trgovcu **v najem da**.

(2718-1)

Slovenči profesorji zdravilstva in
zdravniki pripravljajo
želodčno in telesno odprtje

tinkturo lekarnarja Piccoli
v Ljubljani dvornega založnika
Nj. Svetosti papeža

Razpošilja se proti povzetju v škatljicah po
12 in več steklenič. (1368-52)

Največjo izbero

v kožuhovini

po jako nizki ceni

priporoča

f. Persché

Pred škofijo 22. Pred škofijo 22.

(2627-3)

f. Persché

Pred škofijo 22. Pred škofijo 22.

Za Rožič

priporoča

Rudolf Hirbisch, slaščičarna

Hongresni trg 8

različne atrape, figure, sladčarske sklopnice, košarice s sadjem, pocukrano in glazirano sadje v sklopnicah, fini bonboni, poprnjak, mandolato, medene potice, obeski na božično drevesce iz španske veterne mase, kutnov sir, jabolčna čežana, čokolada, fine pijače in likeri itd. Dalje najfinje pecivo za čaj, pacience pecivo, šampanjski biskvit, najfinje čaji, rum, konjak, dezertna vina, malinovec, kompot, marmelada, kaka, preprečenec, skladanec (Waffel), karlovarski oblatki za Fischerjeve torte. — Za praznike priporočam posebno potice z orehi, s štrdom, mandeljni, z nadevkom lešnikov in grozink. A sortirani obeski na božično drevesce od 4 naprej. — Usta jedila so lastni izdelki.

Naročila za zunaj izvršujejo se točno.

(2725-1)

Kdor kupuje
sukneno blago
ogleda naj si novo urejeno sukneno skladisče tvrdke

R. Miklauc

Ljubljana, Spitalske ulice št. 5

kjer se lahko prepriča o

cenah brez primere.

Glavno skladisče

Loškega ševiota (sukna)

katero blago je znano dobro in se prodaja

po tovarniških cenah.

Suknenci ostanki

različnih vrst za polovico cene.

Vzorce posilja na zahtevanje poštnine prost.

Pripravna božična darila Gričar & Mejč

(2741-1)

priporočata

Ljubljana, Prešernove ulice 9.

Epilepsija. (571-40)

Kdor trpi na padavi bolezni, krču ali drugih nervoznih bolestih, naj zahteva brošuro o tem. Dobiva se brezplačno in poštne prosto v Schwanen-Apotheke, Frankfurt a.M.

Čuda ceneno!
za bežična in novčetna
darila se podajejo

315 komadov samo za gld. 1.85

1 eleg. ura s triletnim jamstvom s požlačeno vežico, 1 prekrasen koljer iz orientalskih biserov, najmodernejši okit za dame, 1 jako lep nastavek za smodek z jantarem, 1 prelepa krvatna igla s simili briljantom, 1 posebno eleg. prstan s posnarenjem draguljev za gospode in dame, 1 prelepa garnitura obstoječa iz manšetnih, ovratnikovih in napravnih gumbov s patentovanim zaklepalom, 3 komadi pristnih platnenih žepnih robcev, 1 jako eleg. niklasto žepno pisalo orodje z ang. mehanizmom, 1 prekrasno toaletno zrcalce z etui in finim grebenčkom, 1 jako eleg. pariška broža za dame najnovješe fasone, en fino vezan zapisnik, 20 komadov potrebnih za dopisovanje, 1 ff. peresno držalo, 72 komadov angleških kancijskih peres v še 200 raznih v hiši koristnih in neobdrodno potrebnih komadov gratis. Dobiva se po poštrem povzetju pri razpošiljalni trgovini H. Spingarn, Krakov, poštni predel št. 120. Če se naročita dva zavitka, pridam k temu lep žepni nožek z dvema rezaloma gratis. Za neugajajoče se denar vrne. (2728)

Ciril-
Metodov
stenski-
skladni
kalendar

Je izšel
v lični moderni obliki s podobo slovenskih blagovestnikov v barvah.
Cena izvodu K. 1.40., po pošti 20 vinarjev več. Dobiva se v trgovinah v Ljubljani in pri založniku
Tiskarna A. Slatnar
v Kamniku. (2434-6)

Postranski zasluzek

trajen in rastot, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Ponudba pod „1.798“ Gradec, postopek restante. (766-26)

Najfineji cvetlični med

iz čebelnjaka Babnikovega v Dravljah, z jamstvom pristnosti in čistosti, prodaja v steklenicah po 1/4, 1/2 in 1/ kilo

Edmund Kavčič
trgovina delikates, v Ljubljani, Prešernove ulice. (12-249)

V celih vagonih po 100 metarskih stotov s Škal nudi

Brikets

vagon blizu 22000 kom. za 140 K.

Premog v košcih

za 32 kron

na vse železniške postaje, izvzemši one na proggi Spodnji Dravograd-Celje, (2099-12)

Škalski rudokop za premog

Velenje (Juž. Štajersko.)

Rokavice

iz tkanine,
glacé in pralnega usnja

dobre vrste

(kakor tudi (2626-5))

kožice za snažiti

v različni velikosti po nizki ceni pri

Alojziju Persché

Pred škofijo 22.

Prostrana, nova

šupa

pripravna za kakoršnokoli skladišče se takoj prodaja. (2715-2)

Kje, pove upravnštvo Slov. Naroda.

Brez carinskih troškov in visoke voznine pošiljam kakor iz Nemčije, za absolutno nekonkurenčne cene svoje garantiрано brezhibne in na svetu najboljše

fonografe za zasebnike, avtomate za restavracije, kavarne, javne lokale od 24 kron naprej v mesečnih obrokih po 2 K in več. Specijaliteta: Garantirano originalni valjarji, ki jih napravljam v lastnih lokalih in izvira avstrijskih in slovenskih narodnih kakor tudi izvirna avstrijska vojaška godba. (2683-2)

Prva avstrijska specjalna trgovina za fonografe Leop. Kimping, Dunaj IX., Währingerstrasse 22 n.

En gros-oddelek, brez ulične izložbe.

Nogavice, obujke, jopicice, spodnje kiklje itd. iz prima vrste preje, ovčje volne in flora, kakor tudi oblekice za otroke, plaščke, avbice in klobučke

ima **gotove** kakor tudi po meri naprodaj **samo** (2656-4)

Ana Haring

strojno pletenje in konfekcija za otroke

Dvorski trg št. 1
nasproti „Narodne kavarne“ prej v Židovskih ulicah št. 8.

Posebno opozarjam svoje čestite odjemalce na moje nogavice lastnega izdelka, katere navzlici povisanih cen volne prodajam po sarih navadnih cenah.

Pekarija in slaščarna Jakob Zalaznik Stari trg št. 21

priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo **stasiče domačega izdelka**

za okrasitev *** * ***

* božičnih drevesc.

Istotako priporoča 51

za božične praznike

kolače, pince, potice in razne slaščice za čaj.

Prodaja moke.

Najnižje cene

Popravila.

L. Mikusch

Slovenski dežnikov

Ljubljana, Mestni trg.

Najnižje cene

Preobleke.

Popravila.

L. Mikusch

Slovenski dežnikov

Ljubljana, Mestni trg.

Brata Eberl 1842.
Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.
Pleskarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. 51 južne železnicke.
Slikarja napisov.
Stavbinska in pohištvena pleskarja.
Prodaja oljnatih bary, lakov in firnežev na drobno in na debelo.
Velika izbirka dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.
Zaloge za vsakovrstnih šopidev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega maxilia za hrastove pode, karbonline itd.
Posebno priporoča sl. občinstvu najnovješte, najboljše in neprecenljivo sredstvo za likanje sobnih tal pod imenom „Rapidol“. Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v načino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznano resno in fino po najnižjih cenah.

Levova znamka
Na drobno se ne prodaja

Ovratniki manšete, srajce

* Registrirana znamka:
Avstrija. Zjd. države.
Ogrska. Brazilija.
Francija. Osm. država.
Portugal. Egipt.
Nizozemska. Grska.
Srbija. Bolgarija.
Norveška. Rumunija.
Nemčija. Italija.

Dobivajo se v najbolj renomiranih prodajalnicah moskega modrega in planinskega blaga.

M. Joss & Löwenstein c. kr. dvorna dobavitelja PRAGA VII.

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphia. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Duuaji

ali (1115-22)

Ant. Rebek, konc. agent

v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 34.

MARIJA DRENİK, Kongresni trg 7,

Hiša „Matica Slovenska“.

Zunanjam naročilom se ustreza najtočnejše.

(2740-1)

Razglas.

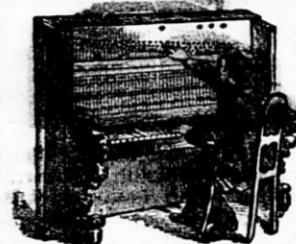
Posojilnica v Mariboru
oddala svojo

gostilno v „Narodnem domu“ v Mariboru

v najem. (2676-2)

Natančne ponudbe v obsegu in pogojih najema pozvedeti je v pisarni gosp.
dr. Jerneja Glančnika v Mariboru.

Ravnateljstvo.

Največja in najstarejša zaloga glasovirjev.

Usojam si cenjenemu p. n. občinstvu v Ljubljani in okolici naj-
ujudnejše naznaniti, da sem bil radi nakupa glasovirjev in pisanj osebno
na Dunaju pri najzanesljivejših tvrdkah: **blago je došlo.**

Priporočam svojo veliko izber glasovirjev k nakupu in izposo-
jilu. Dalje se priporočam kar najbolj kakor izveden strokovnjak k ubi-
ranju in k popravljanju glasovirjev.

S spoštovanjem (1954-15)

Ferd. Dragatin

ublačec glasovirjev, zaprševalni centril c. kr. okrajne sodnije v Ljubljani.

Postajališče cestne železnice. Florijanske ulice 50. Postajališče cestne železnice.

Ustanovljeno 1870. Perilo
zagospode, dame in otroke
vsake vrste
priporoča v nedosežni izberi renomirana
trgovina s perilom
C. J. Hamann
Mestni trg št. 8.

Zalagatelj perila več častniških zavodov.

Perilo po meri se izgotavlja v najkrajšem času.
Natančno delo in znano dober kroj.

Usojam si opozoriti na to, da se pri meni izgotovljeno perilo

nikdar

kakor se to godi skoro pri vseh v trgovini se nahajajočih perilnih izdelkih iz
tovarn, zlasti pri

srajca za gospode

da se tem dà prikupljava zunanjost in slepeča belost,
ne izpira s klorovo vodo, kar tkanini bistveno škoduje,
in se ne lika s stroji,

ampak

se čisti in lika po starem sistemu,
ki snovi ne pokvari.

Temu svojemu ravnanju in ker za izdelovanje perila porabljam samo najlepše

B. Schroll-ove blago

imam se zahvaliti, da je moje perilo, zlasti pa

srajce za gospode

zaradi svoje izredne trpežnosti in zato tudi cennosti daleč čez domače meje na
jako dobrem glasu. Da je temu tako, izpricujojo več let na tisoče dohajajoča
laskava zahvalna pisma, kakor tudi vsak dan dohajajoča naročila, in sicer celo iz
mest, kjer gotovo ne manjka izdelovalcev in prodajalcev perila.

Sklicujem se na ravno omnenjeno ter prosim, da se v slučaju, ako potrebujete
kako perilo, obrnete z zaupanjem na mojo tvrdko, in zagotovljam že vnaprej v
vsakem oziru strogo rečeno postrežbo.

Z velespoštovanjem

C. J. Hamann
Izdelovalec perila.

(2700-2)

Važno! za Važno! gospodinje, trgovce, živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba
za drogve, kemikalije, zolitico, cvetje, korenine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni
pršek, rble olje, redline in posipalne moke
za otroke, dláave, mila in splošno vse toaletne
predmete, foto-katallene aparate in po-
trebničine, kirurgična obvezila vseke vrste,
sredstva za desinfekcijo, vošek in paste za
zob. — Velika zaloga najfinjšega rumia
in monjakova. — Zaloge svetih mineral-
nih vod in soli za Kopel. 51

Oblastv. konces. oddaja stupov.

Za živinorejce
posebno priporočljivo: grška sol, dvojna sol,
soliter, encjan, kolmož, krmilno apno i. t. d.
Vnajma naročila izvršuje v beločno in solidno.

Drogerija Anton Kanc
Ljubljana, Salzburgove ulice št. 3

Konkurenčne cene!
Fr. P. Zajec
urar, trgovina z zlatnino in srebrnino
Ljubljana, Stari trg št. 28
priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih
števlariskih zepnih in stenskih ur.
Nikelnasta remontoar ura... od gld. 1.00.
Srebrna cilinder remontoar ura... 4.—
Trgovina vseh optičnih predmetov:
ocal, barometrov, termometrov, dajnjigledov.
Popravila se izvršuje natančno in s jasnotom.

Ceniki brezplačno!

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega
društva železniških uradnikov

Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih oblek

za gospode in

dečke, 51

jopic in plaščev

za gospe,

nepremočljivih

havelokov itd.

Obleke po meri se po
najnovejših uzorcih in po
najnižjih cenah solidno in
najhitreje izgotovljajo.

Predaja na drobno in dobelo. Ceniki brezplačno.

Klobuke

najnovejši façone
priporočam po nizki ceni.

J. S. Benedikt 51

Ljubljana, Stari trg, tik moje
glavne prodajalne na voglu.

Največja zaloga vsakovrstnih ženskih ročnih del in
pripadajočega materijala. Monogrami in druge risbe se
predtiskujejo na vsako blago. Priporočam tudi bogato
zalogo volne po najnižji ceni. Izvršujejo se vsake
vrste veznine v beli kakor cenejši tamburirni tehniki.

(2740-1)

Najboljše črnilo svetá!

Kdo hoče obutalo ohraniti lepo bleščeče in trpežno, naj kupuje samo

Fernolendt čreveljsko črnilo

za svetla obutala samo (24-50)

Fernolendt crème za naravno usnje.

Dobiva se C. kr. priv. povsodi.

tovarna ustanovljena 1832. leta na Dunaji.

Tovarniška zaloga: Dunaj, I., Schulerstrasse št. 21.

Radi mnogih posnemanj brez vredne-
sti paži naj se natančno na moje Ime St. Fernolendt.

Mizarska zadružna

na Primorskem

naznanja slavnemu občinstvu, gospodom trgovcem
in založnikom pohištva, da ima

veliko zalogo

v Gorici (Solkan)

veliko zalogo

izgotovljenega pohištva vseh slogov

v Solkanu pri Gorici

na Primorskem.

Naznanjam, da smo prevzeli
dosedanje trgovino pohištva tvrdke
Ant. Černigoja v Trstu, Via Piazza
vecchia štev. 1, katero bodemo
vodili pod jednakim imenom.

Kar ni v zalogi, se izvrši točno
po naročilu v najkrajšem času.

= Cene zmerne. =

Delo je licno ter dobro osušeno.

Stanje hranilnih vlog:

Rezervni zaklad
15 milijonov kron. nad 300.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu

zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik
od 8. do 12. ure dopoludne in jih obre-
stuje po 4 od sto ter pripisuje nevzdig-
njene obresti vsacega pol leta h kapitalu.
Rentni davek od vložnih obresti plačuje
hranilnica iz svojega, ne da bi ga zara-
čunila vlagateljem.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom
c. kr. poštnje hranilnice. Poštno-hranilnične sprejemnice se
dobivajo brezplačno.

(1856-16)

Samo do 25. decembra t. l.

razprodaja
vsega manufakturnega blaga za čuda nizke cene.
N. F. Minibeku.

(2721-1)

Zrebanje nepreklicno
16. januvarja 1902!

Glavni dobitek
kron 40.000 vrednost

Srečke za ogrevalne sobe
(Wärmestuben-Lose)
Srečka à 1 krona

priporoča (2659-6)
J. C. MAYER
v Ljubljani.

**Ugodna prilika
k nakupu božičnih daril.**

Največja izbera
jop od 4 gld.

naprej.

Paletoti od 10 gld.

"

Plašči od 5 gld.

"

Doubel-ovratniki od 4 gld.

"

Croul-ovratniki od 1 gld. 50 kr.

"

samo najnovješte mode. Dalje za gospode:

Sportne suknje od 10 gld.

naprej.

Obleke od 5 gld.

"

Zimske suknje od 7 gld.

"

Haveloki od 5 gld.

"

Hlače od 2 gld.

"

v „Angleškem skladišču oblek“

Ljubljana,

(2708-3)

vogal Sv. Petra in Resljeve ceste št. 3.

Oroslav Bernatovič.

Za Božič in novo leto!

Josip Hochstädter in sinovi, Zagreb

Draškovičeva ulica 24, 26

priporočajo svoje Izborne vrste piv v sodkih in steklenicah, in sicer:

Gössko pivo Plznski praizvor

iz Gössa pri Ljubnjem

iz mešanske pivovarne v Plznu

Monakovsko avguštinsko pivo.

Za udobnost p. n. občinstva razvrščajo se omenjena piva na zabojo po 25 ali 50 litrov, kakor kdo zahteva, vendar se morejo oddati le kompletne zaboje. — Zagrebškim odjemalcem se vsako naročilo od 5 steklenic naprej dostavi franko na dom.

Ceniki zastonj.

(2707-2)

Z velespoštvovanjem

Josip Hochstädter in sinovi, Zagreb,
Draškovičeva ulica št. 24, 26.

Monakovsko avguštinsko pivo.

Pišnina Praizvor.

Najizvrstnejši, priznano najboljši

jekleni plugi na 1, 2, 3, in 4 strgala,

Slamorezni stol s patentovanim vrtilnim krožnim mazilnikom,

brane za travnike in za mah, členkaste in diagonalne,

zlahkim hodom, prihrani se kakih 40% moči.

krožčasti ali gladki jekleni poljski valji,

Prenosne

sejalni stroji „Agricola“, štedilnikotlene peči.

Parilniki

sečni stroji za klapo.

Najnovješte

zajetki za žito, čistilnice za žito.

Izbiralniki.

za travo, deteljo in žito, strgala za koruzo.

Stiskalnice za seno

grabilje za seno in žetev, obračala za seno,

za ročno gonitev, stojede ali prevoze.

Patentovani sušilni pristroji za sadje, zelenjava itd.

Mlatilnice s patentovanim vrtilnim

Stiskalnice za grozdje in sadje, krožnim mazilnikom za go-

nutev z roko, vrtlom (geplom) ali s paro.

Stiskalnice za grozdje, Mlini za debelo moko. Rezalnice za repo.

Mlini za debelo moko. Rezalnice za repo.

Mlini za sadje in grozdje.

vitli (gepli)

Stroji za mečkanje grozdja (Traubenrebelmaschinen).

za vprego 1-6 vprežnih, živalij,

Samodelavne patentovane trne brizgalnice za uničevanje

kakor tudi vse druge gospodarske stroje iz-

grintovca in krvnih usi

delujejo in dobavljajo v najnovješti konstrukciji

„SYPHONIA“.

Ph. Mayfarth & Co.

za vprego 1-6 vprežnih, živalij,

c. in kr. izključno pat. tovarna gospodarskih strojev, železolivnic,

parnih fužin.

Ustanovljeno 1872. Dunaj II/1 Taborstrasse št. 71.

(2282-7)

750 delavcev.

Nagrada več kakor s 450 zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnami na vseh večjih razstavah.

Natančne kataloge in nebrojna priznalna pisma gratis. Zastopniki in preprodajalci se isčejo.

Ugodna prilika za božična in novoletna darila.

Manufakturno blago, blago za damska oblačila, blago za obleke za gospode in dečke, pristno platno, barhenti, garniture za postelje, srajce, ovratniki, manšete, kravate, modrci, predpasniki, na stotine bluz itd. itd. se kupi zanesljivo in ceno v novoustanovljeni trgovini manufakturnega blaga

Miroslav Robič
„pri sv. Cirilu in Metodu“

Pogačarjev trg, prej Klauer-jev lokal.

(2687-2)

Alojzij Kraczmer

Prodaja in razposojevalnica glasovirjev in
harmonijev.

Sv. Petra cesta 6. Ljubljana Sv. Petra cesta 6.

Največja zalog glasbenega orodja.

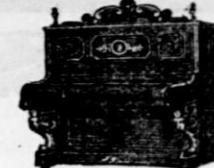
Zastop dvorne tvrdke bratov Stingl na Dunaju.

Ubiralci glasovirjev v glasbenih zavodih:

„Glasbena Matica“ ter „Filharmonično društvo“

(2231-10) v Ljubljani.

Lastna delalnica za popravljanje.

Usojam si naznaniti, da sem zopet otvoril v Ljubljani, Kolizeum št. 12 svojo

trgovino z vinom na debelo.

Na prodaj bodo najboljša črna in bela istrijanska vina iz dobro znane vinske pokrajinice Canfanaro, večinoma moj lastni pridelek.

Klet, katera se v pritličju na levo nahaja, bo vsaki dan od 2.-b. ure popold. odprta.

(2726-1)

Karol Petech iz Žminja (Gimino), Istrija.

Predstiskarija

FRANJA MERŠOL * Ljubljana * Mestni trg 18

Predstiskarija

priporoča svojo bogato zalogo pričetih in izvršenih ženskih ročnih izdelkov, vsakovrstnih, tako ličnih vezenin, krojaških potrebščin, ter raznega drobnega blaga — vse po zelo zmernih cenah. (1331-26) Monogrami in risarije se v poljubnih bojah in slogih vvezujejo na vsakršno blago. — Zunanja naročila se izvršujejo točno in ceno.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruža z neomejeno zavezo

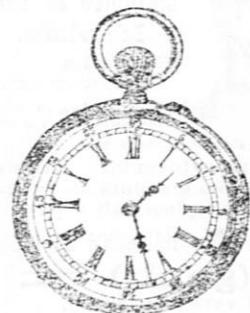
v Knezovi hiši, na Marije Terezije cesti št. 1 obrestuje hranilne vloge po **4½%**

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure: razun nedelj in praznikov vsak dan od 8.-12. ure dopoludne. (2693-50)

Poštnega hranilničnega urada štev. 828.406. Telefon štev. 57.

Božična in novoletna darila.

Priporočam svojo veliko zalog finih švicarskih ur, krasne stenske ure, budilke, verižice, prstane, tako lepa in okusna različna darila iz finega kina srebra, namizne oprave (Besteck) itd.

Pripomnim, da sem dobil lepo izberko švicarskih žepnih srebrnih in zlatih ur.

Fran Čuden.

Božična in novoletna darila.

(101-85)

Za Božič

najprimernejša darila

vsake vrste pletenin in tkanin, kakor: nogavice, jopiče, otroške obleke, spodnja krila itd. itd.

Dragotin Hribar
Šelenburgove ulice štev. 3.

NAJNOVEJŠE

primerno

za božična in novoletna darila!

Solske potrebščine, papirnate izdelke in tiskovine, kakor: razglednice, papir za dopisovanje, knjige s slikami, spise za mladino, albume za razglednice, poezije in poštne znamke, molitvenike in zapisnike, kopirne in poslovne knjige, koledarje in podložke, dalje vizitnice in pismene glave, kuverte, račune, etikete, poročna naznanila itd. itd.

Izgotavlja urno in ceno

(2617-4)

akcidenčna tiskarna in trgovina s papirjem

Karol Jill

v Ljubljani, na Kongresnem trgu.

Krašna darila za Božič in Novo leto

priporoča v najraznovrstnejši izberi

L. Schwentner v Ljubljani

knjigarna
in trgovina z muzikalijami in umetninami

Dvorski trg, Židovske ulice.

(2738-1)

V petek, dné 13. decembra t. l.

se prične

velika božična prodaja

z nenavadno znižanimi cenami.

(2711-3)

Konrad Schumi, trgovina z modnim blagom.